

MISLI

1965

ŠTEV. I

JANUAR

LETO XIV.

Registered at the
G.P.O., Sydney, for
transmission by post
as a periodical.

MISLI

(Thoughts)

Mesečnik za versko
in kulturno življenje
Slovencev v Avstraliji

★

Ustanovljen leta
1952

★

Urejuje in upravlja
P. Bernard Ambrožič
O.F.M.

6 Wentworth St.,
Point Piper.

Tel.: FM 1525

★

Naročnina £ 1-0-0
letno se
plačuje vnaprej

★

Naslov: MISLI
P.O. Box 136
Double Bay, Sydney.

★

Tisk: Mintis Pty. Ltd.,
417 Burwood Rd., Belmore,
Sydney. Tel. 75-7094.

Težko pričakovane — zdaj so tu. V Melbournu so jih dobili vsaj teden dni prej kot v Sydneyu. Za druge kraje še ne vemo.

Š T I R I so: KOLEDAR za 1965, dve povestni: Fant s Kre-
sinja in Črna žena, četrta ima pa naslov: Kako so našli pot.

V Melbournu jih imata na skrbi: P. Bazilij in p. Odilo na na-
slovu: 19 A'Beckett St., Kew, Vic.

V Sydneyu: dr. Ivan Mikula, 2 Ian St., Rose Bay, in p. Valeri-
jan, 66 Gordon St., Paddington.

Naročite jih lahko tudi pri MISLIH: Box 136, Double Bay.

Cena za vse štiri en funt, po pošti vsaj dva šilinga več.

NADALJE PRIPOROČAMO:

SKOZI LUCI IN SENCE, spisal Ruda Jurčec. Prva knjiga od
treh, ki so v načrtu. Opisuje pisateljevo doživljanje dogodkov v letih
pred drugo svetovno vojno. Cena nevezani knjigi £1-0-0, vezani
30 šil.

LJUDJE POD BIČEM, spisal Karel Mauser, najnovejša njegova
knjiga. — £ 1-10-0.

MOJ SVET IN MOJ ČAS, izbrana dela dr. Ivana Preglja — £1-0-0
(2 šil. poštnina).

A.M. SLOMŠEK, služabnik božji. Spisal dr. Fr. Kovačič. Knjiga
je na novo izšla v Argentini za stoletnico Slomškove smrti. Zelo lepa
zgodovinska knjiga stane £ 1-0-0.

KNJIGE DOBITE PRI "MISLIH"

DHAULAGIRI. — Doživljaji Slovencev v himalaj-
skih gorah. Spisala Bertonec in Arko. Ve-
lezanimivo! — £ 1-10-0.

POVESTICE — Iz zbirke spisov pisatelja Stanka
Majcena. Izdala Slov. Kulturna Akcija. — Ve-
zana knjiga — £1-0-0.

NOVELE IN ČRTICE — Iz zbirke pisatelja Pavla
Perka. Izdala Mohorjeva v Celju. Vezana knji-
ga £1-0-0.

DNEVI SMRTNIKOV. — Zbirka najboljših črtic v
emigraciji. Izdala SKA. Vezana knjiga £1-0-0.

ČLOVEK V STISKI. — Spisal dr. Anton Trsten-
jak, znani psiholog. — 10 šil.

DANTE: P E K E L. Izdala Slov. Kulturna Ak-
cija v prevodu dr. Tineta Debeljaka. £ 1-0-0.

NOVA PESEM, 14 prelepih črtic Vinka Beličiča.
£ 1-0-0

KAR PO DOMAČE — Zelo zanimiva in šaljivo po-
učna knjiga. Izdala Baragova založba v Ar-
gentini — £1-0-0.

HEPICA — vesela povest o gorenjski papigi. Izda-
la Sl. Kult. Akcija — Cena £1-0-0.

UPORNIK MATJAZ. Povest Karla Mauserja. —
10 šilingov.

SLOVEN IZ PETOVIJE, zgodovinska povest Stan-
ka Cajnkara iz časov sv. Metoda. — 10 šil.

BARAGO NA OLTAR! — £ 0-10-0.

Ves pomen Baragov in vse delo za njegovo
oltarno čast je popisano v tej knjigi.

S I V I D N E V I — spisal Marko Kremžar,
izdala Slov. Kulturna Akcija v Argentini. Oči-
lično delo, ne odložiš, dokler ne prebereš to
zadnje strani. Cena £ 1-0-0, poštnina 1 šil.

TONČE S SLOMA — Povest iz Slomškove mla-
dosti. Spisal p. Bernard Ambrožič. — 10 šil.

ZEMLJA, povest, spisal Karl Mauser — 10 šil.

OGRAD, povest, spisal Janez Jalen — 10 šil.

LETO XIV.

JANUARY, 1965

ŠTEV. 1

V NOVEM LETU — STARO DELO IN GARANJE

MALOKDO MORE PRIČAKOVATI kaj drugega. Vse pojde po starem naprej. Zjutraj se odpraviš na delo, obe roki zagrabit, stroj in človek se združita za skupen napor, kakor eno sta za osem ur ali več. Stroj ne misli nič, človek ob stroju malo. Ni sile misliti. Delo je organizirano, teče skoraj samo od sebe. Res, človekovi možgani ne morejo popolnoma mirovati, nekaj se vedno giblje v njih. Če že ne misel, pa fantazija. In je res v družbi s strojem v človekovi glavi lahko malo misli, pa veliko fantazije.

Misel bi se pojavila, če bi kdo stopil k človeku ob stroju in ga vprašal: Delaš, garaš — čemu in zakaj? Pa bi bila prva misel ta: Kaj je treba vprašanja, kdo išče odgovora? Zaslužiti moraš, za večjim in večjim zaslužkom moraš stremeti. Življenje zahteva. Sam moraš stremeti za tem, pomaga ti delavska organizacija, skrbna unija. Razna sredstva zna uporabljati, končno njeno orodje je štrajk. Naj širša javnost sodi o štrajku tako ali drugače, naj štrajk tudi komu škoduje — stremljenje za višjim zaslužkom ga delavcu narekuje. Vsakdo naj zase skrbi.

S kakšnimi čustvi bi človek ob stroju poslušal, če bi mu kdo bral iz ljubljanske DRUŽINE odstavke pod naslovom: KRŠČANSKO POJMOVANJE DELA?

"Bog je človeka ustvaril po svoji podobi; zato mora človek sodelovati s Stvarnikom pri izpolnjevanju stvari. S svoje strani naj da zemlji od tiste duhovnosti, ki jo je sam prejel od Boga."

Potreba dela napravlja videz, da je človek poldložen snovnim stvarjem. Brezdušna snov bi ga hotela podjarmiti. Ga tudi bo, če pri svojem delu nima nič duhovnega v mislih. Če pa dela v smislu pravkar zapisanih treh ali štirih vrstic, se je osvobodil od brezdušne snovi in si zagotovil tisto svobodo, ki je človekovemu dostojanstvu primerna.

"Toda to ni kaka samotarska naloga posameznika. Nasprotno: tu gre za skupno delo. Delo, ki ga vrši človeška skupnost, zedinja ljudi med seboj v tesno medsebojno odvisnost in se normalno usmerja k skupni blaginji."

Krščansko pojmovanje dela torej zahteva, da misliš na tiste, ki bodo deležni sadov tvojega dela. Ni prav in ni, če misliš le na lastni zaslužek in na organizirana sredstva, kako lažje priti do njega. Pa še dalje gre pogled krščanskega pojmovanja dela:

"Toda 'podoba tega sveta prejde' in človeško bratstvo bi bilo zelo kratkotrajno, če bi zemeljski namenili ostali edino obzorje. Treba je torej naše poglede naravnati bolj daleč: dostojanstvo človeka kot božjega sodelavca. Veličina delavca je v tem, da si ustvarja svobodo od podložnosti materialnim stvarjem in izvršuje svoje osebne moralne obveznosti. Bratstvo ljudi v skupnem naporu — te duhovne vrednote zemeljskega dela najdejo celotni smisel samo v odnosu do večnega življenja, h kateremu je poklicano človeštvo, odrešeno z milostjo Kristusovo."

ZVEZDA SV. TREH KRALJEV

("Slovenski Narod", 5. januarja 1886)

Pričujoči sestavek je izšel v nekoč zelo znanem dnevniku v Ljubljani brez navedbe avtorja. Ko je urednica zbranih spisov dr. Ivana Tavčarja leta 1958 izdala sedmi zvezek, je objavila tudi ta spis in ga prisodila dr. Tavčarju. Pa se je oglasil Milan Jaklič pravni svetnik OLO na Vrhniki, in povedal, da spisek ni Tavčarjev, ampak da ga je napisal on. Mora biti jako star mož. Že zaradi te literarne pomote je spis zanimiv in ga ponatiskujemo. — Ur.

PRIPOVEDUJE SV. PISMO, da se je presvetla zvezda prikazala na nebu, ko se je rodil Kristus, in da je trem modrim kraljem iz Jutrove dežele pot kazala v Betlehem, pred uborno rojstno posteljico Zveličarja. Cerkveni prazniki in stare šege kličejo nam te dogodke v spomin, nad vsakimi jaslicami visi nam skromna zvezda, obrnjena k blaženemu hlevcu, kjer se je iz siromaštva in pozabljenosti bila odvila svetoborna in vsedobitna ideja krščanstva.

Ni se preveč čuditi, zakaj je vladala in še vlada misel, da prikazni na nebu oznanjajo velike preobrate v človeštva življenju in osebe, ki imajo gospodovati nad usodo velikega sveta. Lepa vera naša dviguje naše misli visoko gor nad oblake in uči nas, da svetov Vladar biva visoko gori nad zvezdami. Svetov Vladar pa svoje misli, ki so toliko kot njegova dejanja, pošilja dol na zemljo, pošilja jih pa mimo zvezd in po zvezdah, katere so srcu njegovemu bliže kakor mi zemljani. Praznoverje zvezdogledov, da se morejo iz zvezd prerokovati vsi bodoči dogodki, bilo je še pred tristo leti prav resna znanost izbornim mislilcem in do pred tristo leti je bila vsa znanost o zvezdah skoro le nekaj tehnični pripomoček za to nadprirodno zvezdoverje.

Ko se je ob rojstvu Kristovem prikazala na nebu tista veliko-lepa zvezda, si tedanji čas s svojim zvezdoverjem ni mogel drugega misliti, kakor da pomeni prikazen nekaj posebnega, da je na zemljo stopil preznamenit dogodek. In motil se ni. V resnici je tedaj prisvetila nova zvezda, njena

svetloba se je razprostrla čez tisočine let, njeni žarki so se razdelili po vsem svetu in obsevajo sedaj koč in palače, slaba in močna srca s svojo čudovito milino.

Toda zvezda sv. treh Kraljev je vtem zopet izginila z nebeškega svoda. Iz katere vrste je neki bila? Ali se bo še kdaj prikazala in ali jo bomo videli mi, zvezdo, ki je rezsvetljevala ponižno rojstvo našega Spasitelja? Ali je bila ona ena izmed tistih zvezd, ki pridejo in odidejo, pa se zoper vrnejo? Je-li bila repatica ali pa zares nova zvezda, ki samo enkrat zažari, ki se nepremično drži neba, vtem pa sama sebe razpušča, ugaša?

Znanstveno dognano seveda ni, kako je bilo s to zvezdo. Sveto pismo le pravi, da se je za rojstvo Kristusovo iznenada prikazala na nebu, da je vodila tri Modre z Jutrovega v Betlehem, da se je ustavila nad zibeljo Zveličarjevo, kazaje, da naj se tu oglasijo in poklonijo Novorojenemu. S temi besedami pa še ni jasno povedano, da je bila repatica, ki je vzbudila pozornost Jutrovcev. Repatica je bila omenjena tudi v letopisih drugih naro-

Misli, January, 1965

dov, a o tem ni nikjer ničesar najti. Tudi so vsem časom repatice pomenile šibe božje in zategadelj bi zvezde sv. treh Kraljev evangelisti gotovo ne bi bili zapisali v dotiku z rojstvom Kristovim.

Pač pa podatki, kolikor jih je, vsiljujejo prepričanje, da se je tedaj zares prikazala nova zvezda, prerodka nebeška prikazen, katera je morala slična biti tisti, ki je pred nekoliko meseci vzšla nam v megli Andromede. A tudi sedaj, komaj nekaj dni je tega, da se je zopet prikazala nova zvezda, katere pa ni videti s prostim očesom.

Zvezda sv. treh Kraljev je bržkone imela poseben, mogočen sijaj, glede katerega bi se z njo ena edina zvezda v letopisih zvezdoznanstva meriti mogla. Prikazala se je bila iznenada ta zvezda 1572. leta in sijala je tako mogočno, da je bila vidna celo ob belem dnevu in da so njeni žarki prodirali celo oblake. Štirinajst dni se ni premaknila na nebu in počasi je zopet zginila njena svetloba. Dandanes pa ni videti nobenega njenega sledu več.

Ako se ta zvezda vzporedi z zvezdo sv. treh

Kraljev, utegnili bi se prav misliti, da se ta zvezda prikazuje vsakih 300 do 320 let. Potem bomo morebiti tako srečni, da se našim očem obnovi čudoviti sijaj, kateri je pred nemalo 2000 leti svetu oznanil, da je napočila zarja nove dobe. Po teh mislih utegnili bi se zvezda prikazati med 1870. in 1890. letom, morda v ozvezdju Kasiopeje. Razdobje bi torej že poteklo v nekoliko letih.

Kadar se takisto nova zvezda, nov svet posveti, stori se v sončnem sistemu silen korak v kolo barju večnega uobrazovanja. Svet, ki je, večno preobrazajoč se, veliko svoje notranje moči bil porabil in ki je že otemnujoč umiral, razbeli se z novo gorkoto življenja po katastrofi, ki ga močno pretrese. Manjši svet je padel v večji svet, je tega spraval v novi žar, obenem pa seveda sam konec vzel.

Tudi zvezda krščanstva je iznenada prisvetila, ko je notranji svet človeka mrz stiskal, in ona je žerjavico znova užgala in prepородila je svet z vero ljubezni.

JOHN F. KENNEDY IN ABRAHAM LINCOLN

Za obletnico umora predsednika Kennedyja je Maks Simončič, ki živi v Californiji, objavil v Ameriški Domovini presenetljivo vzporedje med dvema velikima predsednikoma Združenih držav.

LINCOLN

— V letih srednje moške starosti je bil Abraham Lincoln izvoljen za predsednika leta 1860.

— Težnja po združitvi narodov juga ter enakopravnost črne rase sta bili njegov glavni cilj.

— V družini se je rodilo četvero otrok, med katerimi sta dva umrla.

— V času vladanja v Beli hiši je soprogi umrl otrok.

— Petek je bil dan, na katerega je bil umorjen v navzočnosti svoje žene.

— Njegov naslednik je bil senator iz južne države z imenom Johnson.

— Andrew Johnson je bil rojen 1. 1808.

— Morilec J. Wilkie Boath je bil rojen leta 1839.

— Bil je umorjen, predno je prišel pred sodišče.

— Lincolnova tajnica z imenom Kennedy mu je odsvetovala naj gre v gledališče.

— Bil je ubit s strelom v zadnjo stran glave in po umoru je morilec zbežal iz gledališča v neko skladišče, da se skrije.

Misli, January, 1965

Maks zaključuje svojo objavo s pripombo: Toliko sličnih naključij težko najdemo v življenju dveh človeških bitij. — Ur.

KENNEDY

— V letih srednje moške starosti je bil John F. Kennedy izvoljen za predsednika leta 1960.

— Težnja po združitvi narodov juga ter enakopravnost črne rase sta bili njegov glavni cilj.

— V družini se je rodilo četvero otrok, med katerimi sta dva umrla.

— V času vladanja v Beli hiši je soprogi umrl otrok.

— Petek je bil dan, na katerega je bil umorjen v navzočnosti svoje žene.

— Njegov naslednik je bil senator iz južne države z imenom Johnson.

— L. B. Johnson je bil rojen 1. 1908.

— Morilec Lee H. Oswald je bil rojen leta 1939.

— Bil je umorjen, predno je prišel pred sodišče.

— Kennedyjeva tajnica z imenom Lincoln mu je odsvetovala, naj gre v Texas-Dallas.

— Bil je ubit s strelom v zadnjo stran glave in po umoru je morilec zbežal iz skladišča v gledališče, da se skrije.

Izpod

Triglava

POMOČ POPLAVLJENCEM v Sloveniji in drugod po Jugoslaviji je takoj prišla iz vseh sosednjih dežel. Tudi ameriški poslanik je dal Rdečemu križu za poplavljenca nad 7 milijonov dinarjev. V Sloveniji je povodenj najbolj divjala okoli Celja in navzgor proti Mariboru. V Celju je ponekod voda segala do prvega nadstropja. Mnogo hiš, baje več tisoč, je bilo tako poškodovanih, da se ljudje po upadu vode niso smeli vrniti vanje. Drugo in to še hujše divjanje povodnji je bilo v okolici Zagreba. Škodo so cenili na ogromno vsoto 100 milijard din.

ŠKOF DR. JENKO se je odločil, kakor znano, da si uredi svojo rezidenco v Kopru. Iz poročil slovenskega tiska v Ameriki je razvidno, da prav za prav nima v Kopru nič pravega poslopja, kjer naj bi stanoval in odprl svoje urade. Rojaki v Ameriki (ZDA), so začeli med seboj zbirati denarne prispevke, da bi škofu omogočili ali vsaj olajšali najdbo primerne strehe in tudi njegova pota med ljudi po tako obširnem ozemlju od Kopra do Mangarta.

V **DOMŽALAH** so na občini dognali in objavili s številkami, kako so cene življenjskih potrebščin narasle sredi leta v nekaj mesecih. Od maja do avgusta so šle tako navzgor, da je moral človek izdati za vzdrževanje življenja 3,343 din več kot prve mesece v letu. Pri poedincih bi to ne bilo tako hudo, toda družine z večjim številom otrok so močno prizadete. Seveda se pa dviganje cen z avgustom ni ustavilo in prav ta okolnost je napravljala občinski skupščini nadaljnje skrbi. Kaj šele poedinim občanom!

IZ PREKMURJA so že od nekdaj hodili domačini v množicah na sezonsko delo v tujino. Poleg tega so se tudi za stalno izseljevali, največ v prekmorske kraje. Tudi dandanes ni dosti drugače. Na sezonsko delo hodijo v Avstrijo. Zapisano je, da so oblasti dale napotnice za delo v Avstriji v enem letu skoraj 4,000 Prekmurcem. Avstrijci hodijo delat v Švico, Slovenci in drugi Jugoslovani v Avstrijo, v Prekmurje pa prihajajo delavci iz Medžimurja.

JANEZ KLANČNIK, doma na Dovjem nad Jesenicami, je bil prvi beli človek, ki je temeljito preiskal ozemlje današnjega Konga (Congo), ki v naših dneh tolikim belim državam in njihovim ljudem dela strahotne preglavice. O Klančniku bomo zanimiv članek v celovski reviji **VERA IN DOM**. Odšel je Klančnik v Kongo iz Ljubljane leta 1852 in ostal tam do leta 1871. Tisto leto se je želel vrniti v domovino, pa ga je zalotila malarija in je tudi svoj grob našel v Congu. Verjetno bodo **MISLI** to zanimivost ponatisnile.

PRI SV. TOMAŽU NA POHORJU, visoko v hribih, sta dva Mariborčana obiskala ondotnega župnika Dolinarja, ki je od lanskega leta bisero-mašnik, 60 let duhovnik. Našla sta ga pri delu na njivi, v veliki strmini je tolkel grude. Začudila sta se, on jima je pa rekel: Moram, ko ni ljudi, obdelati je pa treba, sicer bi ne bilo mogoče v teh strminah živeti.

V **IDRIJI ODKRIVAJO** še kar naprej nadaljnje žile živega srebra in razširjajo delo v rudnikih. Nove zaloge živega srebra so deloma v precejšnjih globinah, deloma pa tudi blizu površja. Tudi niso posebno daleč narazen. Izkoriščati jih skušajo kar tako, da pod zemljo posamezna najdišča z rovi povezujejo.

V **CERKNICI** so na rojstni hiši skladatelja Frana Gerbiča vzdali spominsko ploščo. V Cerknici obstaja že nekaj časa glasbena šola, ki so ji zdaj dali ime po Gerbiču. Prav tako imajo Gerbičev muzej, ki hrani več skladateljevih rokopisov in skladb, ki so šele nedavno prišle na dan.

NOVA CESTA OB SAVI, ki bo tekla od Ljubljane do Brežic, je dograjena do Zagorja. Najtežje je bilo delo z njo okoli Litije, ker je bilo treba sekati v živo skalo. K temu delu so pritegnili vojaštvo.

NOVIH BOGOSLOVCEV, ki so preteklo jesen začeli s prvim letnikom, je v Sloveniji lepo število: okoli 50. Baje jih je 22 za ljubljansko nadškofijo in primorsko administracijo, 12 pa za mariborsko škofijo. Ostali so člani raznih redovniških družb.

V **MIRNU** pri Gorici je dne 22. nov. nenadoma umrl župnik in dekan monsinjor Oskar Pahor. Bil je že v visokih letih in je veljal za starostno goriških duhovnikov. Lepo število rojakov v Avstraliji ga je dobro poznalo in s spoštovanjem izrekalo njegovo ime. Kaj več o rajnem dekanu bomo brali v februarški številki.

IZNENADENJE NA SILVESTROVANJU

TISTO LETO JE BIL ZA PREDSEDNIKA pri kulturnem društvu profesor, ki mu je bilo ime Silvester. Društvo je vsako leto prirejalo za svoje člane zabavno silvestrovanje. To leto je imenovalo pododbor, ki naj bi na silvestrovanju za predsednikov god iztuhtal posebno točko. Seveda naj bi ostalo tajno, da bi predsednika iznenadili. Pa skrivnost ni ostala dolgo skrivnost, kaj kmalu je prišla predsedniku na ušesa.

Profesor Silvester se je zamislil in obšla ga je nova ideja. Sedel je k pisalnemu stroju in napisal okrožnico na člane. Razposlal jo je osebno. Glasila se je tako:

Dragi člani, drage članice:

Vsi veste, da naše društvo pripravlja silvestrovanje. Prav je. Vendar se mi zdi, da kot kulturno društvo ne smemo misliti samo na zabavo, tudi ob taki priliki ne. Zato bomo pred zabavo ob napovedani uri imeli najprej kratek kulturni program, potem bomo šele povabili godce, da nam zagrajo za ples.

Kulturni program bo tak: Ogledali si bomo novo knjigo, ki bo te dni izšla, in ocenili njen prihod. Pridite točno! — Prof. Silvester, preds.

Med članstvom je završalo. Ali je predsednik na glavo padel? Leta in leta prireja društvo silvestrovanje, na "kulturno točko" živ človek ni mislil. Zdaj pa kar naenkrat: Kulturni program. In kakšen! Ocenjevanje na novo izišle knjige! Kakšne? Kdo jo je spisal? O čem govori? Kdo jo bo ocenjeval? Predsednik sam? Morda je knjiga vredna, da o njej slišimo, ali zakaj ravno ob tej priliki? Kdo bo imel voljo zbrano poslušati?

Pododbor je izgubil veselje. Nekaj članov je začelo prigovarjati na bojkot. Počasi se je vse pomirilo, zakaj drugi so dejali: Kulturno društvo smo, pojdimo pogledat, kaj bo iz tega!

Ob napovedani uri so se zbrali v dvorani in posedli. Predsednik se se je sukal med njimi in jim segal v roke. Pred odrom je bilo prilično visoko stojalo in na njem knjiga. Velik format. Lepo vezana. Naslov z velikimi črkami:

NEODPRTA KNJIGA — NOVO LETO

Ko so bili sedeži že skoraj polni, je predsednik stopil h knjigi in jo vzel v roke. Glasno in počasi je prebral naslov, čeprav je vedel, da je že vsem znan. Nekateri ga niso videli na lastne oči, pa so jim drugi povedali. Odprl je pa še nihče ni.

Misli, January, 1965

Njeno "vsebino" so mogli samo slutiti. Naslov jo je nekoliko zastrto izdajal.

Predsednik jo je torej vzel v roke. Stopil je tik pred prve sedeže in začel listati. Na vsaki strani je bil zarisan od vrha do dna vsake strani samo velik

Predsednik je listal nekaj časa in kazal vprašaje, dvorana je molčala, da bi se slišala miška, Končno je rekel:

"Odprl sem pred vami knjigo, vendar ji nisem spremenil naslova. Ostane, kar je bila: Neodprta knjiga. Ima 365 strani, na nobeni še ni vsebine. Pisati se bo začela takoj jutri, novega leta dan. In potem: dan za dnem bodo izginjali vprašaji, knjiga bo dobivala vsebino. Kdo jo bo pisal? Vsak od vas, pa tudi jaz sam. In z nami tisoči in milijoni naših bratov po svetu. Pisal sem vam, da bomo knjigo nocoj ocenili. Ne take, kakoršna bo čez leto osorej, saj nihče ne ve, kakšna ji bo vsebina. Nocoj lahko ocenimo samo eno: Ali je vredno ali ni, da se je ta knjiga pojavila tukaj? In dalje: Ali je vredno ali ni, da ob knjigi pomolčimo še dve minuti in vsak med nami premisli, kaj bo vanjo pisal?"

Predsednik Silvester je umolknil in vsa dvorana je molčala z njim. Vtis na vse navzoče je bil globok. Po dveh minutah je predsednik dvignil roko in zaklical: Muzika!

Dvorana se je zganila in zaživela. Društveniki so dejali:

"Hoteli smo mu prirediti iznenadenje, pa ga je priredil on nam."

NAŠA NOVA PLATNICA

Novo risbo na ovitku nam je podaril umetni risar ANGEL RENAR tik pred svojim povratkom k družini v Trst. Pomen risbe je: Slovensko zavest med vse rojake po vseh avstralskih državah!

Gospodu Renarju lepa hvala z željo, da bi mu bilo v objemu družine bolje kot mu je bilo — samemu — v Sydneyu!

Božič tipka

★ PA SMO ZOPET PREŽIVELE EN BOŽIČ, pustili za seboj eno leto in v nekaj dneh se bomo privadili novi letnici: 1965. To je življenje: teče svojo pot, gre navzgor in gre navzdol, sledijo si uspehi in neuspehi, zmage in porazi, zdravju sledi bolezen in bolezen sledi zdravje. . . Vredno je pa življenje le toliko, kolikor mu damo pečat večnosti. Brez tega pečata je izgubljena za nas sleherna ura, neuspehi in bolezen postanejo prekletstvo in padci nas nič ne naučijo.

Bog daj, da bi nosilo naše novo leto 1965 velik in močan pečat večnosti

★ Za polnočnico na prostem nas je po štirih letih prvič presenetil dež. No ja, lepše bi bilo brez nje, pa kaj hočemo Verniki so se stisnili pod obširno streho krog in krog dvorišča Baragovega doma, mene pa je posteno zmočilo samo med obhajanjem Božično mašo smo imeli prvič pri lurški votlini, nad katero je zasijala nova betlehemska zvezda in kazala na oltar in jaslice.

Jaslice v votlini so res lepe ter imajo sleherni dan mnogo obiskovalcev. Pustili jih bomo do svečnice in je še čas za vse, ki jih še niso videli, da si jih ogledajo. Pripeljite otroke, znance in prijatelje! Tudi mnoge Avstralce privabi zvezda nad votlino.

S pripravami za polnočnico je bilo mnogo dela in skrbi. Iskrena zahvala vsem tistim fantom Baragovega doma, ki so se žrtvovali. Enako cerkvenemu zboru, otrokom slovenske šole, g. Benku pa za Betlehem pri jaslicah.

★ Dne 5. decembra je bil v St. Albansu krst Linde Brune, hčerke Ivana Cerkvénika in Roze r. Lah. V cerkvi Sv. Družine v Bell Parku pa je ta dan zajokala Danica Martina, hčerka Janeza Turka in Mihaele Oštir. — V St. Albansu je bil krst tudi dne 13. decembra: Ana Katarina je hči Ivana Dominko in Marije r. Kolman. — Sledeči krsti so bili pri Mariji Pomagaj v Kew: Dne 20. decembra je bil krščen Peter Edvard, sin Petra Natlačena in Frančiške r. Knafelc, Ascot Vale. Isti dan je občila krstna voda Aleksandro, hčerko

Avguština Pavliča in Danile r. Ček, Brunswick. Trije krsti so bili na Štefanovo: Eddy je sinko Vlada Srblina in Avguštine Testen, St. Albans; Edvin je sinko Marija Furlan in Valerije r. Macarol, Moonee Ponds; Zoran Peter pa je bil rojen v družinici Ivana Mariniča in Olge r. Valentinčič, Kew. V nedeljo po božiču sta bila krsta: Anne-Marie Antoniette je hčerka Alojza Kozole in Ane r. Pulfer, Pascoe Vale; Marjeta Irena pa je hčerka Franka Franciča in Agate Srša, Glenroy. Zadnji krst leta 1964 je bil 31. decembra v Bell Parku, kjer so prinesli v cerkev prvorojenca družine Nikolaja Kure in Julijane r. Kastelic iz Norlane. Seveda bo tudi sinku ime po očetu — Nikolaj. — Prvi krst novega leta pa je bil spet pri Mariji Pomagaj v Kew: Dne 3. januarja so iz Fawknerja prinesli h krstu Margareto, hčerko Jožefa Vičiča in Kristine r. Miklavec. Isti dan je bil tudi krst prvorojenca Janeza Zupana in Marije Melite r. Darovec iz Carltona: klicali ga bomo za Janeza Bernarda. — V Adelaidi pa so krščevali prvorojenko Majdo v družinici Antona Ivančiča in Hedvike r. Smodiš 20. decembra v Hindmarshu.

Vsem novorojenčkom želimo obilo srečnih let, staršem pa z njimi dosti veselja!

★ Novih poročnih parov šteje od zadnjih Misli naša kronika sedem: Dne 5. decembra sta se pri Mariji Pomagaj v Kew poročila Feliks Justin in Stanislava Kavčič. Ženin je doma iz št. Vida pri Lukovici, nevesta pa z Žirovskega vrha. — Dne 19. decembra sta se v isti kapeli poročila Franc Šivec (doma iz št. Vida nad Cerknico) ter Ana Zužek (doma iz Škocjana pri Turjaku). V Glenroyu sta ta dan stopila pred oltar Martin Baligač in Marija Kranjc: ženin je iz Izakovcev, župnija Beltinci, nevesta je bila rojena na Bregu pri Ribnici in krščena pri ribniškem krstnem kamnu. — Dne 21. decembra sta se v cerkvi Srca Jezusovega v Morwellu (Gippsland) poročila Jožef Krušec in Cvetka Janžekovic, ki je nekaj dni prej dospela iz domovine. Oba sta Belokranjca: Jože iz Nove Lipe, župnija Vinica, Cvetka iz Radovice. —

Misli, January, 1965

Na Štefanovo je v hrvaški cerkvi bl. Nikolaja v Clifton Hillu stopil pred oltar Viljem Stepančič in obljubil zvestobo Mariji Mavrovič. Ženin, bivši fant Baragovega doma, je iz Temnice pri Kostanjevici na Krasu, nevesto si je izbral iz Kaščerge pri Pazinu. — Zadnja poroka leta je bila isti dan pri Mariji Pomagaj v Kew, kjer sta si rekla "da" Jožef Stofa in Danila Bole. Ženin je iz Brestovice, nevestin rojstni kraj so Šepulje, župnija Tomaj. Danila je med melbournskimi Slovenci dobro znana, saj je bila v aprilu izbrana za Miss Slovenija 1964. — Prva slovenska poroka v novem letu je bila v Geelongu, kjer sta 2. januarja pred oltar Sv. Družine v Bell Parku stopila Matija Kolar in Ana Bibič. Matija je Belokranjec iz Mačkoveca, nevesta je bila rojena na Bizeljskem.

Vsem novim parom čestitke! Zanimivo je, da je to pot zastopana po ženinih in nevestah skoraj vsa Slovenija. Še Ribnica! To ne sme kar tako mimo naše kronike.

★ Računal sem, da vsaj za december ne bo treba več pisati o smrtnih primerih med nami, pa morata kar dve nenadni smrti na lanski seznamski pokojnih.

Dne 10. decembra se je v Geelongu smrtno ponesrečil Milan JELENKO, komaj trideset let star in družinski oče dveh nepreskrbljenih otrok. Prišel je z avtom pod vlak in je umrl med prevozom v bolnišnico. Milan je bil rojen 4. aprila 1934 v Hudinjah pri Celju. Leta 1952 je prišel v Avstrijo, kjer se je 22. junija 1959 poročil z Marto Šeruga, begunko iz Maribora, mesec kasneje pa sta se izselila v Avstralijo. Bila sta v Bonegilli, nato sta se nastanila v Norlane, Geelong.

V soboto 12. decembra smo imeli mašo zadušnico v cerkvi sv. Družine v Bell Parku, nato smo

Rajni Milan Jelenko kot ženin 1959

spremili Milanovo truplo na pokopališče v West Geelong. Rojaki v Geelongu so začeli nabirko za pomoč Jelenkovi nepreskrbljeni družinici. Vsak dar je hvaležno sprejet in ga morete poslati tudi na moj naslov. — Sožalje družini, Milanu pe večni mir!

★ St. Albans in vse, ki poznajo spoštovano Bobekovo družino, je pretresla nenadna smrt komaj 22-letnega sina Alferda BOBEK. Vsa šentalbanska mladina ga je poznala kot poštenega fanta. Bil je še student in to leto bi diplomiral kot mehanični inženir. Za božič je bil s svojimi prijatelji pri spovedi in pri polnočnici so prejeli sveto obhajilo. Alfred ni mislil, da bo to obhajilo njegova popotnica v večnost. Po polnočnici so fantje obiskali nekaj hiš znancev in povsod veselo peli, peli so v domači garaži, nato pa se odpeljali proti Essendonu na "hot dogs". Na poti domov, v dolinici med Keilorjem in St. Albansom, je Alfredov avto zaneslo na mokri cesti. Vrglo ga je pod cesto, kjer je ostal razbit in začel goreti. Trije prijatelji, le lažje ranjeni, so potegnili Alfreda iz razvalin avtomobila. Bil je prepeljan v bolnišnico v Footscray, a notranje poškodbe so bile prehude: na Štefanovo popoldne okrog druge ure je izdihnil.

Alfred je bil rojen 18. avgusta 1942 v Reki, kjer sta takrat živela oče in mati, oba primorska Slovenca. Po končani vojni je Bobekova družnica zbežala v Italijo in bila po raznih taboriščih, končno pa so jo poslali v Nemčijo. Dne 25. avgusta 1950 so odšli proti Avstraliji in dospeli v Melbourne 26. oktobra. Ko so premostili prve težave, so si kupili kos zemlje v St. Albansu ter si v teku let postavili prijeten domek. Četudi je bilo težko, so starši oba sinova dali v šole.

Mašo zadušnico je opravil domači kaplan in vodja farne mladine, Father Pascoe. Bila je v sredo 30. decembra ob devetih dopoldne in cerkev Srca Jezusovega v St. Albansu je bila polna, zlasti farne mladine. Lepo je bilo videti, ko so vsi domači in številni prijatelji Alfredovih let pristopili k svetemu obhajilu, med njimi vsi trije fantje, ki so bili z njim v avtu. Popoldne ob dveh je župnik Father Reis opravil pogrebne obrede v cerkvi, nato pa sem vodil pogreb na pokopališče v Footscray, kjer smo imeli slovenske molitve. Prelep pogreb in število udeležencev sta zgovorno pričala, kako priljubljen je bil Alfred in koliko src žaluje za njim z Bobekovo družino.

Iskreno sožalje vsem domačim. Alfred, ti pa počivaj v miru božjem! Kajne, kako si danes hvaležen dobrim staršem, ki so te lepo vzgojili? Ne moreš jim povračati z delom in zaslužkom, vračaš pa jim s svojo priprošnjo pri Bogu.

(Konec str. 9)

JURIJ KOZJAK

Josip Jurčič

ENAJSTO POGLAVJE

*Gosta megla po polju leži,
No, kaj pa je to, kako je to?
"Tam ni nobene megle znat,
le turški konji tako sopo".*

TAKO JE BILO V KLOŠTRU V STIČNI, ko pride drugo jutro poročilo v deželo, ki je storilo, da so vsi pozabili na Markovo bolezen in na cigana, zaprtega pod klošтром. Slovenske dežele si še niso bile dobro opomogle in se okrepile od strašnih sovražnih ran iz prejšnjih let, ko je Turek na novo prihrumel v deželo, prinesel krvav bič v nečloveški roki in se pripravljaj, da bi od kraja začeni zopet teptal slovensko strn in podiral selišča mirnemu slovenskemu narodu.

Zdaj je bilo zopet treba postaviti bran žuga-joči reki, dežela je klicala vsakega junaka na boj. Veljalo je tačas še bolj kot današnji dan: pomagaj si sam in pomore ti Bog. Zakaj tedaj ni bilo redne vojske, ki bi se bila postavila vragu pred oči ter mu mejo zasadila, doklej mu je stopiti. Gorele so grmade po gorah in naznanjevale, da se bliža vrag. Zdaj so šele vrel vkup, vsa dežela je bila velik tabor. Dostikrat pa je bila nesreča, da so se posamezni brambovci premalo zedinili ali da se niso mogli ali utegnili zbrati, ker je bil Turek tu, kakor bi ga bila ponoči zemlja izpuhnila.

Leta 1475 udarijo v najlepšem poletju Turki na južne štajerske pokrajine. Vodil jih je Ahmet paša. Vseh je bilo kakih 2.000 mož, največ konj-kov, krdelo tudi janičarjev. Jurij Šenk, glavar koroške dežele, zbere v naglici nekaj pripravljene vojske po vseh treh deželah, da bi toliko časa ustavljal sovražnika na južnem štajerskem, dokler bi se ne sešla velika vojska vseh slovenskih dežel, ki bi se mogla veliki turški sili iz oči v oči postaviti nasproti.

Peter Kozjak bi tudi bil imel pomagati Šenku s svojimi hlapci, ker je bil eden velikih plemenitajšev, ki so imeli zmerom vojne hlapce na nogah in v orožju. Ali že misel na boj in na mogočo smrt mu je bila neljuba; slave si ni upal pridobiti, domovine pa ne more tak človek tolikanj ljubiti, da bi meč opasal zanjo, ko ne ljubi svojega bližnjega, ni tistega ne, ki je z njim ene krvi.

Ludovik Kozjak, Petrov sorodnik, prevzame torej nemesto njega povelje nad kozjaškimi in stiškimi hlapci.

V kloštru so popravljali poškodovano ozidje, znašali živež s pristave in se pripravljali, da bi se branili Turkom do zime, kajti privreli so le kakor ploha in se umaknili nazaj, ko so dovolj naropali in se do sita nadivjali v krvi krščanski. V tem splošnem vretju ni nihče mislil na zaprtega cigana; hlapci, ki niso odšli z Ludovikom nad Turke, so imeli drugega posla obilo, ne da bi bili varovali hudodelca; nekega jutra torej tiča ni bilo v gnezdu. Kako je ušel, tega nihče ni vedel.

Jurij Šenk je bil s svojo malo vojsko — kakih 2000 mož je imel — zalotil srednje krdelo turške vojske. Misleč, da je to vsa turška vojska, se vržejo Slovenci hrabro nad Turka in preden je tistega dne sonce zašlo za goro, je ležalo okoli dvesto nevernih sovražnikov na bojišču; drugi se umaknejo. Veliko je bilo veselje med Šenkovo malo vojsko, kajti menili so, da so s tako lahkim trudom za zdaj zopet odbili vraga in rešili deželo. Še tisto noč pošlje torej Šenk posla, da bi oznanil po deželi veselo poročilo. Drugi dan je hotel Šenk sovražnika pognati čez mejo.

Veselo poročilo, da so Slovenci Turke premagali, pride tudi v stiški klošter. Opat Udalrik brž napove procesijo k cerkvi Matere božje na Muljavi, vasi dobro uro oddaljeni od kloštra. Povabi vse ljudstvo in gospodo z gradov, da bi bili deležni pri tej procesiji ter zahvalili Boga, da je odvrnil od dežele tako nesrečo in podelil zmago krščanskemu pravičnemu orožju.

Medtem ko so se pripravljali za procesijo, se je zgodila slovenski vojski velika nesreča. Ahmet paša, turški poveljnik, je komaj zvedel, da so kristjani njegovo prvo krdelo razmetali in veči del pobili, kar razkačen zapove svoji petkrat večji vojski, naj še isto noč zajame krščanske junake. Ko napoči jutro, so Slovenci naenkrat videli, da jih je zajel desetkrat večji sovražnik; in ne pripravljeni, prestrašeni, so morali zopet zagrabiti za orožje in braniti sebe in deželo. Krvavo so se zdaj bili, vsak vojak je bil junak, nobeden ni zamen dal svojega življenja; ali mala, že prejšnji dan utrjena in zdelana slovenska vojska nazadnje vendarle obnemore. Koroški glavar Šenk, kranjski plemenitaš Ludovik Kozjak in mnogo drugih imenitnih vitezov je bilo ujetih, ker jih Turki niso hoteli umoriti, češ da dobodo veliko odkupnino zanje. Ostanki krščanske vojske se hitro umaknejo v gozde. Po deželi še ni nihče vedel za to strašno pobitje. Turki so vedeli, da jim zdaj nikjer ne more enaka vojska zapreti poti, zato so hrumeli v Kranjsko naprej proti sredi.

Veselo je vstajalo sonce in obsevalo polja in velike travnike stiškega kloštra. Par za parom je šel s procesijo za svetim križem iz kloštra. Najprej menihi, za njimi plemeniti gospodje: Peter Kozjak s svojo grbavo postavo, Janez Mačecol z Mačecolca, vitez Ravbar s Kravjeka in veliko drugih; za temi so stopali pobožni kmečki ljudje, moški in ženske, neizmerno število. Počasi se je pobožna množica gibala naprej.

Pravljica pripoveduje, da so na velikem travniku, konec katerega stoji nekdanja podružnica stiškega, kloštra, cerkva Matere božje, da so se tu ljudje iz sedmih far sešli s svojimi duhovniki in banderami ter plesali neki star narodni ples, ki je bil dovoljen po cerkvenih poglavarjih. Zdi se mi, da ga imenujejo stari očetje ovrtenco in da je ostanek tega plesa še po slovenskih božjih potih.

Bilo je torej na travniku veliko množje ljudstva. Vse je bilo brezskrbno veselo ali pa utopljeno v pobožnost. Menihi in gospodje, med njimi Peter Kozjak, so bili že blizu cerkve.

Kar se zasliši od vzhoda in severa znani grozoviti krik: "Alah, Alah" in kot blisk se naglo začuje strašna beseda: "Turki!" In od vzhoda čez Bojanji vrh so dirjali turški konjiki naravnost po travniku proti množici. Od severa od kloštra so pa vrele druge čete Turkov. Strah obide ubogo ljudstvo. Kakor plane jastreb zviška nad piščeta, da jih nekaj podavi, nekaj razkropi, ta-

ko so pridrli Turki nadnje. Zdajci se dviga vpitje do neba: vse beži. Večji del ljudi je pobegnilo v cerkev in na obzidano pokopališče, nekoliko v bližnjo hosto, nekoliko brez namena in brez glave tja, kamor jih je noga nesla. Veliko pa so jih Turki posekali in pojezdili na travniku, tako da stari ljudje pravijo, da je tekla tačas kri po trati kakor potok v žlebu, da so jo turški konji do členkov gazili. Cerkev in pokopališče, obdano s precej visokim zidom, je bilo natlačeno beguncev, ki so tu iskali zavetja.

Menihi, otroci, ženske in starci so šli v cerkev, možje pa so se zbrali za zidom in sklenili, braniti se do zadnjega diha. Tu je vsakdo pograbil, kar mu je bilo pri rokah, za orožje, bodisi da je iz železa ali iz lesa delano orodje ali sirovi kolec. Drugi so nabirali kupe kamenja, odkrivali ga od cerkvenega zida in metali na sovražnika, ki se je bil približal in podil počasnejše begunce.

Med tistimi, ki so rajše zbežali v hosto kot za cerkveni zid v božje varstvo, je bil tudi Peter. Kakor hudobni ljudje, ki nimajo dobre vesti, je bil tudi Peter grozovito boječe in plašljive duše. Ko mu je udaril krik "Turki so tu!" na uho, kar popusti menihe in tovariše, pomeša se med ljudi ki so bežali kar naprej, koder je bilo prazno, in dirja v hosto.

(Dalje str. 31)

Tipka ...

(s str. 7)

STOP PRESS

★ Zahvaliti se moram Slov. društvu v Geelongu, ki je prostovoljne prispevke Miklavževanja namenilo zidavi naše cerkvice: nabrali so £15-10-0. Na Novo leto pa mi je po slovenski maši mala Janja Slavec žarečega obrazka prinesla v zakristijo sedem funtov za cerkev. Nabrala jih ne med domačimi gosti, ki so na njihovem domu v Mitchamu pokopavali staro leto. Bog te blagoslovi, Janja! Več takih deklic, pa bi vsota hitreje rastle! No, pa z veseljem vseeno povem, da smo prišli skoraj do petega tisočaka (£4,889-16-7), četudi se še mnogi doslej niso odzvali. Nekateri so obljubljali dar po božiču. . . Vsekakor bi radi do prihodnje številke "Misli" zakoličili, če ne celo že začeli. Zato bi res rad, da bi tudi obljube postale dejstvo in da bi segli v žep tisti, ki so doslej samo gledali, kako vsota raste, od svojega pa se ni- so nič priložili. Zrno do zrna, kamen na kamen. . .

Misli, January, 1965

Ko je p. Odilo zvedel, da je zadel televizor, je od navdušenja pedel v omedlevo. Poklicali so p. Bazilija in ta mu je ukazal, naj se vrne v življenje. Potem sta imela konferenco in sklenila: televizor naj se točno čez pol prežaga, en kos dobi bodoča cerkev v Melbournu, drugi kos Akcija za DOM v Sydneyu.

Problem je, kje dobiti tako žago. Kdor bi zanj vedel, naj se javi Brežnikovemu Rudiju na telefon: 39-6378. Pravijo, da mora biti žaga atomska ali elektronska.

Kdor je to že prebral, naj hitro poišče in prebere stran 30 v pričujoči številki MISLI, da bo razumel gornje vrstice!

VPRAŠANJE IN POJASNILO

Dragi p. urednik: V članku novembrske številke MISLI na strani 332 berem stavek: POMANJKANJE IN SKRAJNO SIROMAŠTVO STA (V AVSTRALIJI) NEPOTREBNA IN RES JIH JE MED NAMI KOMAJ KAJ. — Dobro je, če je tako. Toda zakaj na drugi strani vedno toliko javnih apelov in prošenj za pomoč raznim zavodom za siromake: za ostarele, za najdenčke, za brezposelne, za bolne, za . . . za . . . nadložne v vseh mogočih oblikah? Človek naj bi venomer samo dajal in spet dajal. Kako se to dvoje ujema? — **Naročnik.**

Za odgovor ali pojasnilo se je urednik obrnil na katoliški dobrodelni urad v Cusa House, Sydney. Tam so vprašanje razdelili na dva dela in na vsak del sestavili pismen odgovor v obliki članka.

Prvi članek pojasnjuje, zakaj je skrajno siromaštvo v Avstraliji **nepotrebno**, drugi članek pa pojasni, zakaj je vendarle toliko apelov in prošenj za pomoč . . .

V pričujoči številki objavljamo prvi članek, v februarski pride drugi. — Ur.

VPRAŠAJ POPREČNEGA AVSTRALCA, kje v naši deželi je videl skrajno revščino ali vsaj slišal o njej — ne bo ti mogel povedati. Verjetno bo rekel, da pozna poedince, ki so v resničnih potrebah, toda to ni nič v primeri s tem, kar se dogaja v Aziji ali Južni Ameriki in še kje. Tistemu pravimo: skrajno uboštvo.

Avstralija je po svojih naravnih zakladih zelo bogata dežela in ker je jako redko poseljena, jo poznavalci razmer postavljajo na tretje mesto med bogatimi deželami: Švedska je prva, ZDA druga, Avstralija tretja.

Ni pa niti v Avstraliji vse zlato, kar se sveti.

Stanovanjski problem povzroča velike težave. Prebivalstvo hitro narašča zaradi imigracije, nova stanovanja se počasi množijo, ker je stavbni material predrag. Najemnine stanovanj niso uradno predpisane, pa se dogaja, da morajo družine plačevati za stanovanje do 13 funtov, zaslužek je pa morda 20 funtov.

Mnoge novodošle družine se stiskajo po dve ali tri v enem tesnem stanovanju, da se tako najemnina razdeli in zniža. Vendar tukaj ljudje ne stanujejo na cestah, kot v marsikateri drugi deželi. Seveda imamo tudi tu poedince, ki prenočujejo po parkih, pa to so postopači ali pijanci, ki bi se vrnili k svojim zastaranim navadam, pa če bi jim dali pol sveta.

Vlada bi morala na vsak način nekaj napraviti, da bi bile najemnine v skladu s socialno pravičnostjo. V načrtu je uredba, da bi vlada za postavljanje novih hiš plačevala 95% are, lastniki hiš bi vračali počasi in v primernih obrokih. To bi bila ogromna pomoč mladim zakoncem, ki težko najdejo stanovanje in še teže mislijo na svoj lastni dom. Mnogi bi si sicer lahko pomagali na ta način, da bi se odločili za bivanje ob robu mesta, koder je več možnosti za ne predrag lastni dom itd. Toda rajši ostajajo v gosto naseljenih mestnih središčih, da si prihranijo dolgočasen prevoz na delo in z dela. Imajo kar velike težave in probleme, vendar se ne more reči, da živijo v skrajni revščini.

Socialna pomoč od strani vlade je v Avstraliji čedno razvita. Poznamo starostno pokojnino, pomoč vdovam in zapuščenim ženam, otroške doklade, podpore brezposelnim, bolniške podpore in tako dalje. Preden kdo zagazi v skrajno potrebo, lahko dobi hrano in obleko pri "Social Welfare" uradu, če se hoče nanj obrniti. Zgodi se, da se uslišanje prošnje zavlačuje in kdo za nekaj dni vsaj ostane brez vsega. Starčki in starke bi v mnogih primerih lahko šli v domove za ostarele, pa nekateri nočejo tja. Seveda je tudi res, da morajo mnogi, ki prosijo, precej dolgo čakati na rešitev prošnje, ker so mesta zasedena. Vendar v veliki sili oblasti rade hitro pomagajo.

Stradanja pa v Avstraliji resnično skoraj ni. Vsaj resnično potrebno ni. Toda tudi tu velja, kar je rekel Kristus: Uboge boste vedno imeli med seboj. Je pač prav tako neizogibno, kot razne bolezni in moralne zablode. Ali kdor hoče in more delati za zaslužek, mu vladne agencije preskrbe delo, ki ga je zmožen. Če pa kdo le ne more sam zase dovolj poskrbeti, se mu nudi javna pomoč. Pomanjkanja hrane v Avstraliji ni in tudi cene niso visoke. Našli boste družine v precejšnji revščini, pa po navadi je to zato, ker mož ali žena ali oba nista kos svojim odgovornostim: pijača, lenoba, nestalnost, nemarnost itd. V takih primerih pade krivda na ljudi, ne na deželo in njene socialne — ali nesocialne — uredbe.

Novim naseljencem morda nekaj časa trda prede. Morda še največ zaradi neznanja jezika. Različne ustanove in uradi so jim pa na uslugo s tolmačenjem in navodili. Na splošno velja, da se novi naseljenci dosti hitro uveljavijo in stari Avstralci jih občudujejo, čeprav tu pa tam tudi — zavidajo . . .

OD KDAJ ZAČENJAMO

NOVO LETO

Z JANUARJEM

Janez Primožič

MARSIKDO SE JE ŽE VPRAŠAL in malokdo ve, zakaj začenjamo skoraj povsod novo leto s 1. januarjem. Znano je namreč, da v ciklu letnih časov, to se pravi v gibanju zemlje okoli sonca in lune okoli zemlje, 1. januar ne igra nobene vloge. Zato bi bilo bolj logično, če bi se novo leto začelo ob sončnem solsticiju, to se pravi: po najdaljšem dnevu ali najkrajši noči v letu. In res vemo iz zgodovine, da so mnogi stari narodi, med njimi Rimljani do Cezarjevih časov, začenjali novo leto s pomladanskim solsticijem. Tudi danes nekateri narodi: Kitajci, Indijci, Turki in Arabci ne začenjajo novega leta s 1. januarjem. V katerem grmu torej tiči tisti zajec, ki narekuje začetek novega leta s 1. januarjem?

Veliki rimski vojskovodja Gaj Julij Cezar ni bil pomemben samo v tem svojstvu, nego so prav tako znamenite njegove reforme v zvezi s koledarjem. Vedeti moramo, da Rimljani niso bili astronomi kot na primer Babilonci, Asirci in Egipčani. Rimljani so uravnavali svoj koledar po luninih menah in po njih štel leta. Toda lunin koledar ni mogel ustrezati štetju časa, saj je znano, da se mora koledar ravnati po gibanju zemlje okoli sonca. To je uvidel seveda tudi Julij Cezar.

Rimljani so ob Cezarjevem času imeli leto z desetimi meseci in to se nikakor ni ujemalo s sončnim letom. S svojim štetjem časa so nujno zašli v pravi pravcati kaos. Uravnavanje kole-

darja je imel v rokah vsakokratni vrhovni svečenik ali Pontifex Maximus. Ta je imel vsako leto silne težave pri usklajanju koledarja z naravnim ritmom dogajanja na zemlji.

Da se zmede spravijo v naravni sklad, je Julij Cezar poklical astronoma Sozigena iz Aleksandrije v Egiptu, ki je poznal že tudi prestopno leto. Vedel je, da se nabere v vsakih štirih letih ur za en poseben dan, ki ga je treba v koledarju dodati. Ker Rimljani tega niso upoštevali, je bil njihov koledar še toliko bolj zmeden. Sozigen je začel reformo s tem, da je letu 46. pred Kristusom dodal sto dni in tako odpravil nenaravno dejstvo, da je takrat čas žetve padel prav v zgodnjo koledarsko pomlad. Uvedel je tudi prestopno leto, vendar tako, da so Rimljani na vsaka štiri leta dodajali "prestopni dan" takoj za 22. februarjem kot dan "brez imena". Tako so dan 22. februarja štel dvakrat. To so napravili z namenom, da bi februar vsako leto imel samo 28 dni.

Cezar je napravil korak naprej in dvignil število mesecev na 12. Dodal je dva nova meseca: januar in februar. Njegova določila veljajo od januarja do junija še danes. Najpomembnejša pa je bila Cezarjeva določba, da se je novo leto začelo s 1. januarjem. Rečeno je že bilo, da so poprej začenjali novo leto s sončnim solsticijem in ga praznovali z velikimi svečanostmi. Julij Cezar je moral pri svoji reformi upoštevati občutljivost ljudstva, zaradi tega je napravil kompromis med solsticijem in določil 1. januar za vsakokratni začetek novega leta.

Tako se je prvič začelo novo leto s 1. januarjem leta 45. pred Kristusom. Zaradi dveh dodatnih mesecev se imena mesecev v drugi polovici leta niso več ujemala. Današnji julij je imel ime Quintilis — peti! September — "sedmi", pa je v resnici deveti. Tako vse do decembra, ki naj bi bil "deseti", pa je v resnici dvanajsti. "Quintilis" je izgubil svoje ime po Cezarjevem umoru. Njegov naslednik Mark Antonij je namreč predrl s predlogom, da naj se imenuje julij — v čast reformatorju koledarja — Juliju Cezarju. Vsekako je mož to čast po vsej pravici zaslužil.

Po Cezarju reformirani koledar še danes imenujemo "julijski". Po njem se še vedno ravnaajo vzhodni kristjani. čeravno nikakor ne ustreza pravilnemu merjenju časa. Cezarjev koledar je preuredil papež Gregorij XIII., ki je vladal v letih 1572 — 1585. Tega so sprejeli zahodni kristjani in še danes velja. Pravimo mu: Gregorijanski koledar. Toda tudi ta ni do pičice popoln. Na vsakih sto let se še vedno nabere nekaj ur več. Kako to popraviti, je bilo že več predlogov. Zaradi raznih verskih in narodnih ovir do sprazuma še ni prišlo.

Razlika po družabnih "razredih" je v Avstraliji prilično neznatna. Ogromna večina nas spada v "srednji razred", veliki bogataši in nizki zaslužkarji so v manjšini. Vendar bi bilo želeli, da bi tudi Avstralija sledila zgledu Združenih Držav, ki so uzakonile leta 1964 novo postavbo, ki je znana pod imenom "Anti-Poverty Act". Njen namen je, da bi se ubožnejšim slojem v Ameriki odprle možnosti za višji življenjski standard. Če tu mislimo na Sydney, bi taka postava prišla zelo prav krajem kot so: Redfern, Surry Hills, Newtown in seveda — taborišča imigrantov . . . Vendar, kot rečeno, kljub prenaseljenosti in slabim stanovanjskim razmeram na splošno velja: Skrajne revščine Avstralija tudi v takih krajih ne pozna.

IVAN CANKAR

O VRHNIKI

VRHNIKA, PREČUDEN KRAJ! V mehkiem domotožju mi zakoprni srce ob misli nate. Kdo te je videl z bedecimi očmi, kdo te je spoznal? Šli so mimo, videli so bele ceste, bele hiše, in so šli dalje. Jaz pa sem ti pogledal v obraz kakor ljubljene mu dekletu in zdaj je moje srce bolno po tebi...

Kraj ravni pod gozdom, pod temnim, mogočnim Raskovcem, sedi jata golobov; bele peruti se leskečejo v soncu. Tam je Vrhnika. Čez bore, čez hoje, od tihega Krasa, od morja šumi burja, plane v ravan, postane, vztrepeče, osupla in utolažena ob toliki lepoti. Bela kakor nevesta se sveti na holmu sveta Trojica, razgleduje se po sončni ravni, po tihem, sanjajočem močvirju, do žalostne gore in do Krima.

Zamolkla pesem, kakor vzdih iz globoke zemlje, od visokega neba, pretrese jasno tišino; na žalostni gori je zapel veliki zvon, ki kraljuje od Krima do Ljubljanskega vrha. Pod pesmijo, nad ravnino trepetajočo, se lesketajo vasi, ugašajo in se vžigajo v čisti beloti: blešči se jim pod mladim soncem; kakor ob prostranem jezeru leže, bele, tihe; a iz jezera, v tišini sanjajočega, se vzdigajo samotni otoki, nizke, s slamo krite kolibe, gruče brez in vrb in visokih jagnjedi.

Kdaj bo že drdral moj voz jo široki cesarski cesti, kdaj bo že zavil pod Logom, da te zagledajo moje koprneče oči, o sveta Trojica? Kdaj bom že zaslišal tvojo sladko pesem, o sveti Pavel, patron in varuh Vrhnike? Kdo je čul tvoj glas in je pozabil nanj? Ne po materi ne po ljubici ni jokaj Amerikanec, ko mu je bilo žalostno pri srcu; po tebi je zajokaj:

o ti svetega Pavla zvon,
ki te slišal več ne bom...

In kdaj bom pozdravil tebe, ubogi svet Lenart, ki stojiš pod sveto Trojico in pod svetim Pavlom kakor dete nebojčeno in zavzdihneš le o mraku s tenkim, vdano prosečim svojim glasom?

Na holmu svete Trojice se sveti med temnim zelenjem bela srajca. Človekoljubni davkar cepi lesnike, z bistro pametjo in spretno roko snuje tihe stezice med mladim drevjem po strmi rebri in premišljuje v zadovoljnem srcu, glej, bil je laz nekoč, pust in gol, in pretvoril sem ga v zelen gaj; visoko bo raslo to drevje, z zapeljivo senco bo zaščitilo te moje tihe stezice in mladi praktikančje in golobradi črnošolci se bodo sprehajali tod in šepetali mojo čast v sramežljivo zardela ušesa...

Otre si čelo človekoljubni davkar in pogleda v dolino. Tam spodaj, daleč, že v sončnem prahu, stoji župan in si ščiti oči z dlanjo in ogleduje belo srajco na holmu svete Trojice. Puško ima župan na rami. zelena je njegova suknja, tudi njegov klobuk je zelen. Prišel je, da bi si ogledal svoja bogato razprostrta polja, to Frtico, od vseh svetnikov blagoslovljeno, in da bi streljal vrabce.

Župan je motril z bistrim očesom belo srajco na holmu in je pomislil v svojem srcu:

"Glej, kaj ni tam pod sveto Trojico davkar, ki cepi lesnike?"

In tudi davkar je zasenčil z dlanjo in je pomislil:

"Glej, zdi se mi, da je tam doli pod Frtico župan, ki strelja vrabce."

Tako sta pomislila in sta bila zadovoljna oba dva, zakaj prelepo jutro je bilo, od sonca na čelo poljubljeno in vse radosti polno.

M I S E L

"Mnogo je ljudi, ki jim je življenje sama žalost in bolest brez konca; ne cveto, ne rode sadu, izginejo naposled, trpeči in nadložni, kakor so prišli. Toda glej, izpolnili so svojo dolžnost v trpljenju, bolest jim je bila naloga, stali so v zgodovini, kamor jih je postavila nevidna roka; težja in večja je bila njih dolžnost nego dolžnost zmagovalca, ki hodi svojo svetlo pot preko cesarstev." — Ivan Cankar.

Pod svetim Pavlom, onkraj cesarske ceste, spi Močilnik v globoki kotanji, v večni senci. Kdo izmed vas, ki berete to zgodbo, je videl Močilnik in ne sanja o njem vsako noč? Izpod skale, višje kot svetega Pavla zvonik, šumi črna voda; zašumi in takoj utihne, pogrezne se v globoko strugo, skrije se pod vrbe in molči vsa temna. Kaj se ji je sanjalo tam doli pod kraškimi skalami, in kaj jo je prestrašilo, ko je prišla iz noči v prosojni mrak? Tako molče usta, kadar se odpro oči po dolgem spanju in plane pogled, izgubljen, osupel, v preveliko lepoto. . .

Tihe steze se vijo ob vodi, pod drevjem, v senci; ustvaril jih je bil prav tako davkar; če se zasveti v temi sončni žarek, ki je bil izgubil pot med gostim drevjem in grmičjem ter išče svobode, se zdi človeku, da vidi svetlo belo srajco in davkarja samega, ki si otira čelo in premišljuje. Tam na stezi, z belim peskom posuti, se zatajujejo koraki. Kaj bi se ne zatajevali, ko roma tam dvoje ljudi tako tesno objetih, da bi človek od daleč ničesar ne razločil in da bi se hudo razjezil, če bi spoznal to reč.

"Koliko vode je v Močilniku!" pravi davčni paktikant Golja.

"Posebno spomladi!" odgovori sramežljivo štacunarjeva hči. . .

MOČILNIK "v globoki kotanji"

VELIKONJEVA LITERARNA NAGRADA

DVAJSETO OBLETNICO VELIKONJEVE MUČENISKE SMRTI bomo obhajali v juniju 1965. V njegov spomin je Slov. Kulturna Akcija v Argentini razpisala dve literarni nagradi za Božič 1965. Prva je za 60,000, druga za 40,000 argentinskih pezov. Nagradi bosta izplačljivi v Buenos Airesu.

Literati, slovenski književniki od vsepovsod, so vabljeni, da pošljejo svoja literarna dela (roman, dramo, zbirko novel ali pesmi, zbirko esejev. . .) do 31. oktobra 1965 na naslov: Slov. Kult. Akcija, Ramon Falcon 4158, Buenos Aires, Argentina. Poslana dela morajo biti izvirna, še nikjer objavljena. Materialistično usmerjena dela ne pridejo v poštev.

Vsako poslano delo mora biti v dveh tipkanih Misli, January, 1965

izvodih, opremljenih s šifro. Pravo ime pisatelja mora biti v zapečateni priloženi kuverti. Literarna dela bodo razsodišču znana le pod šifro in tako tudi nagrajena. Kuverte se odpro 22. dec. in tedaj se bo razglasilo, kdo nagrado dobi. Glede objave nagrajenih del se bo SKA dogovorila z avtorjem samim.

Člani razsodišča še niso določeni, pa bodo kmalu in nato tudi objavljeni. Glasovanje razsodišča bo tajno in preden bodo sodniki vedeli, kdo je kako delo poslal. Zato člani razsodišča ne prihajajo v poštev, da bi se potegovali za razpisani nagradi. Razsodišče ima pravico nagrado tudi odreči, če bi nobeno poslano delo ne ustrezalo potrebnemu merilu kakovosti. — Na veselo tekmovanje vabi slovenske pisatelje in pesnike SLOVENSKA KULTURNA AKCIJA.

mož in žena

Dr. Anton Trstenjak:

ČLOVEK V STISKU

Nima me rada.

DO ZANIMIVEGA SREČANJA JE PRIŠLO v zakonski posvetovalnici.

Žena stalno prihaja s tožbami, da je mož strahotno pust. Da sedi cele dneve in tedne doma pri svojem delu, a tudi pri jedi in pijači ne spregovori nobene besede. Če odide, ne pove, kam gre in kdaj se bo vrnil. Ko se vrne, prav tako nič ne pove, kod je hodil, kaj je delal in kaj namerava. Tudi za otroke se malo zmeni.

"To ni nobeno življenje. Meni je tako, da bi ušla. Ko bi mož vsaj iskro ljubezni pokazal. Kaj mi pomaga zakon brez ljubezni. Nobena odeja ne more nadomestiti zadoščenja, ki ga čutiš ob zavesti, da te ima mož rad, da nisi samo za strelod, od katerem se uteši njegova napetost."

Ob drugi priliki je sledil pogovor z možem, ki je kar naravnost začel:

"Nima me rada. Hudo mi je."

"Kako morete to trditi?"

"Taka je, to vidim. Vsak dan je drugačna. Enkrat je sama ljubeznivost, drugič se pa razburja, da je več ne poznate."

Zdaj je imela posvetovalnica dovolj za razmišljanje. Stoji pred zakonom, kjer oba, mož in žena, hočeta isto, a obenem tudi pogrešata isto, isto drug drugemu očitata. Ona se pritožuje, da je mož nima rad, on pa, da ga žena nima rada.

Vsakemu je kmalu jasno, da stvar ni prehuda. Kajti resnica je, da se imata oba rada. Oba se tudi želita rada imeti — in s tem je poglavitno že doseženo.

Vsa težava in ves nesporazum je samo v tem, da si ne znata te ljubezni v prepričljivi obliki pokazati.

Opravka imamo z zakonom, v katerem sta se srečala dva zelo različna, kar raznosmerna značaja, ki sta vsak zase lahko odlična, ki bi se tudi lahko vsak po svoje odlično zlagala s kakšnimi drugimi značaji, medtem ko sama ne spadata skupaj.

On je izrazit melanholik: otočna, stalno potrta narava, ki se ji ne ljubi govoriti in ga, govorenje spravlja iz ravnotežja. Povrhu je tak človek bolešno občutljiv; hitro je užaljen, hitro je ranjen. Malo da ne zbolí, če mu kdo reče trdo ali vsaj neprevidno besedo. Sam je do drugih zelo obziren in rahločuten. Zlepa ne more biti osoren, glasen še

manj. Še nihče ga ni slišal, da bi se s kom prepiral ali nad kom vpil. Nekako v svojem, vase pogreznjenem svetu živi. Težko je komu prodreti v ta svet, enako težko pa tudi sam iz njega izstopa.

A ravno tu je boleča točka. Žena je podjetna, ima odločen nastop. Sicer je srčno dobra in zvesta, a nekoliko robata, vsaj za možev značaj kar preveč robata. Tudi razburiti se zna, če je treba. Vse to je pa možu že preveč.

Odločilno pa postaja, kadar žena pogreša pri možu odkrite besede, kadar bi se rada malo razklepetala z njim in kadar bi rada spravila malo življenja vanj in ga razgibala. Takrat jo ob neuspehu potrpežljivost mine. Prav za prav je ne mine potrpežljivost, ampak samo pravi, da "poskuša s hudim", ko z dobrim ni šlo. Začne se razburjati nad njim:

"Ali se boš zbudil ali ne? Ali znaš govoriti ali ne?"

In tu, prav v tem trenutku, pride mož do bridkega spoznanja, ki je obenem razočaranje:

"Nima me rada!"

Zapre se še bolj sam vase in tako še stopnjuje tisto svojo potezo, ki ženi itak od vsega začetka ni ugajala. Zato tudi ona pride do sklepa:

"Nima me rad!"

Šele obojestranska pojasnitev, ko se ob iskanju ljubezni oba znajdetata pred istimi vrati, jima pripomore do zopetnega medsebojnega zaupanja. Zdaj se prejšnji očitki nehoti spremenjajo v nekako sočutje; skoraj da se drug drugemu smilita, češ "nič nima od mene, razočaran je nad menoj, čeprav ima najboljšo voljo." Tako žena o možu, tako mož o ženi.

DVOMLJIVE VRSTE OBRAMBA

Žena možu: "Poslušaj, povedala ti bom, kaj sem zvedela o ljudeh, ki so kupili hišo v našem bloku in se bodo te dni vselili."

Mož: "Najprej povej, kdo ti je pravil."

Žena: "Botra Johana, kdo pa drug. Saj veš, da z drugimi komaj govorim."

Mož: "Sit sem že kvasanja botre Johane. Nima drugega dela, hodi od hiše do hiše pobira čenče o ljudeh in jih prenaša naprej."

Žena: "Ne obrekuj! Ni res, da samo drugod pobira čenče. Veliko se tudi sama izmisli."

Taka in podobna spoznanja ju sedaj zopet nekako odvezujejo in sproščajo. Stiska, v kateri sta od leta do leta težje dihal, počasi izginja. Pogled se razširja in prsi svobodneje diha. Življenje postaja spet mlado.

Prav za prav to ni primer, je že nekakšen "tip", model, stisk med zakonci. Lahko bi rekli, da večina zakonskih težav, če ne gre naravnost za nezvestobo in spolno razbrzdanost, izvira in podobnih nesporazumov. Srečala sta se pač dva, ki se srečavati ne znata. Enkratno srečanje ne zadošča. V zakonu se je treba vsak dan na novo srečavati, sicer sreče zmanjka.

Večina težav izvira od tod, ker se značaja ne ujemata. Vsak zase je morda dober, morda bi bil dober tudi s kom drugim, a ravno s tem možem, s to ženo — se ne ujema. Zaradi tega pa ni treba, da bi hodil iskat srečo drugam. Kje drugje bi bilo morda srečanje še manj posrečeno. Potrebna je razjasnitev in dobra volja, da temu novemu spoznanju sledita in se potrudita za medsebojno zблиžanje.

To ni nobena pretirana zahteva, kajti tako morata storiti vsaka zakonca. Tudi ob najvzornej-

šem skladju značajev je potrebno stalno sodelovanje, če hočemo, da prvotna sloga in ljubezen ne bo zadela ob trenja, ki utegnejo postati celo usodna.

LJUBEZNIV MOŽ

Po daljši odsotnosti iz mesta je hišni prijatelj spet pozvonil na vratih. Odprl mu je gospodar sam.

"Dober dan. Jaka! Po dolgem času sem vaju spet prišel pogledat. Kako se že kaj imata?"

"Imam se sam, kakor že morem. Ali nisi slišal, da mi je žena umrla?"

"Ni mogoče! Kako se je pa zgodilo?"

"Kosilo je pripravljala in šla na vrt nabirat radič, da bi bil čisto svež, Nagnila se je čezenj, zavpila in padla mrtva na tla."

"Oh, to je pa bil strašen udarec. Moje iskreno sožalje, prijatelj!"

"Seveda je bilo hudo. Saj si lahko misliš, kako sem neroden v kuhinjskih zadevah, pa sem moral sam po radič. Bilo je že skoraj poletje in v takem času jaz ne prestanem brez poštene porcije radiča."

RAZUZDANA MLADINA

(Dopis v S. M. Herald)

HUDE SODBE IN OBSODBE beremo in slišimo dandanes nad sedanjo mladino, pa je v teh sodbah malo konstruktivnega.

Mislim, da bi odrasli morali vprašati sami sebe, če je padanje moralnih vrednot le med mladino. Avstralija v svoji celoti si jemlje za zgled dežele, ki cenijo filmske zvezde višje kot znastvenike, zdravnike, bolničarke, učitelje in mnoge druge poklice, ki opravljajo v službi skupnosti odlično delo. Za zgled si jemljemo dežele, kjer ne izdajajo statistik o poštenosti in dostojnosti, ampak o merah ženskega telesa.

Mogočni kramarji izkoriščajo zaslužek mladih ljudi s tem, da mečejo na trg svinjarsko literaturo, filme, natlačene s spolnostjo, in pol nagoto v modne obleke. Pijančevanje in igranje za denar nam je že vsem prišlo v navado.

Ali so te in take reči uvedli med nas mladi?

Odbojgarsko moštvo v Baragovem domu

KAJ SE VAM ZDI O KRISTUSU?

ČIGAV SIN JE?

(Mat. 22,42)

Vernim katoličanom je odgovor lahak. Vendar se je bati, da Kristusa premalo poznamo in malo vemo o njem. Pozabili smo. Prav bo, če ponovimo vsak mesec nekaj, kar so evangelisti o njem napisali. Poznanje Kristusovega življenja in delovanja bo poglobilo našo vero vanj.

Besedilo evangelijev imamo tu spodaj na levi strani, na desni pa pojasnila k besedilu, da nam bo lažje razumljivo. Priložena je zemljepisna karta Palestine, da lahko sledimo, kje se dogodki evangelijev vršijo.

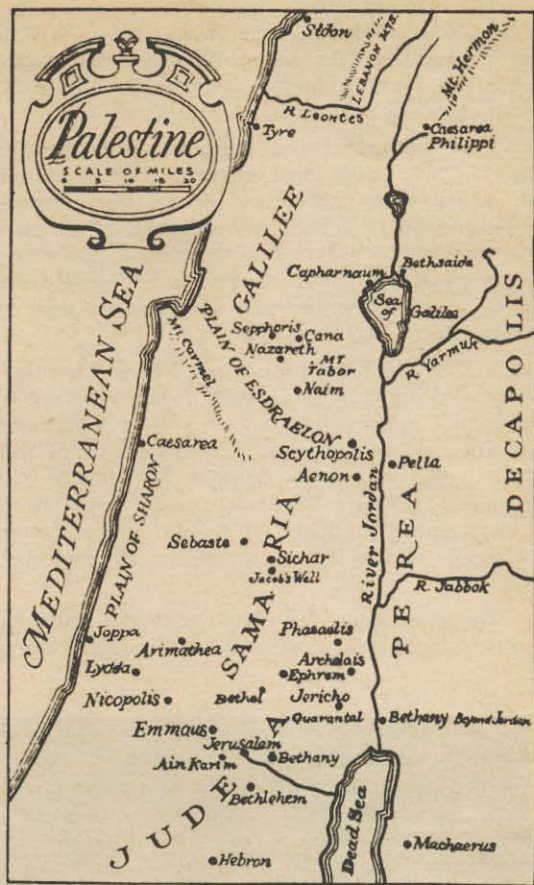
Če pravimo, da smo Kristusovi moramo Kristusa kar najbolje poznati!

DENAR V RIBJIH USTIH

Ko so prišli v Kafarnaum, so pristopili k Petru, kateri so pobirali davek dveh drahem, in so rekli: "Ali vaš učenik ne plačuje davka dveh drahem?" "Da!" je odgovoril. Ko je pa stopil v hišo, ga je prehitel Jezus z vprašanjem: "Kaj se ti zdi, Simon, od koga jemljejo zemeljski kralji carino ali davek: od svojih sinov ali od tujcev?" Odgovoril je Peter: Od tujcev. "Torej sinovi so prosti", mu je rekel Jezus. "Da jih pa ne pohujšamo, pojdi k morju in vrzi trnek in prvo ribo, ki se ujame, vzemi, ji odpri usta in boš našel stater; tega vzemi in jim ga daj zame in zase."

GORJE TRDOVRATNIM MESTOM

Takrat je mestom, v katerih se je zgodilo največ njegovih čudežev, začel očitati, da se niso spokorila: "Gorje ti, Korozain, gorje ti, Betsajda! Zakaj ko bi se bili v Tiru in Sidonu zgodili čudeži, ki so se zgodili v vama, bi se bila zdavnaj spokorila v raševini in pepelu. Toda povem vama: Tiru in Sidonu bo na sodni dan lažje ko vama. In ti, Kafarnaum, se baš mar do neba povz-

TEMPELJSKI DAVEK

Ob času, ko je živel Jezus na zemlji, je moral vsak Izraelec, ki je izpolnil 20. leto, plačevati za vzdrževanje templja v Jeruzalemu. Vsako leto po dve "drahmi". To je bil grški denar, ki je pa imel veljavo tudi pri Judih pod Rimljani. Pobiralec davka je verjetno mislil, da se je Jezus nalašč umaknil v Galilejo, da bi se odtegnil pobiralcem davka. Res Jezus, božji Sin, ni bil dolžan plačevati davka za hišo svojega Očeta. Tudi Peter ne, ki je bil v njegovi službi. Dati pa je hotel dober zgled. Peter je našel v ribjih ustih "stater", to je novce za štiri drahme.

JEZUS SE POSLAVLJA OD GALILEJE

Zdi se, da se je Jezus mudil v Galileji neka-ko poldrugo leto. Zdaj se bliža čas, da se vrne v Jeruzalem in se podvrže pričakovnemu preganjanju, trpljenju in smrti. Iz okoliščin, ki jih omenjajo evangelisti, smemo sklepati, da se je za nekaj časa napotil v Nazaret. Pot je vodila navkreber in

dignil? — Do pekla se boš pogreznil. Zakaj, ko bi se bili v Sodomi zgodili čudeži, ki so se zgodili v tebi, bi bila ostala do današnjega dne. Toda povem vam: Sodovski zemlji bo na sodni dan lažje kot tebi."

JEZUS ODLAŠA POT V JERUZALEM

Bil pa je blizu judovski šotorski praznik. Rekli so mu torej njegovi bratje: Odidi od tod in pojdi v Jeruzalem, da bodo tvoji učenci videli tvoja dela, ki jih izvršuješ. Zakaj nihče ni tak, da bi kaj skrivoma delal, pa hotel biti na glaslu. Če to delaš, pokaži se svetu!"

Tudi njegovi bratje namreč niso verovali vanj.

Jezus jim reče: "Moj čas še ni prišel, vaš čas je pa vedno pripravljen. Vas ne more svet sovražiti, mene pa sovraži, ker o njem spričujem, da so njegova dela hudobna. Vi le pojdite na ta praznik, jaz pa na ta praznik še ne grem, ker moj čas še ni dopolnjen."

To jim je povedal in ostal v Galileji.

ŠOTORSKI PRAZNIK

Ki so pa bili njegovi bratje odšli, tedaj je šel tudi sam na praznik, ne očitno, ampak bolj na skrivaj. In poslal je pred seboj poročnike; ti so šli in stopili v samarijsko vas, da bi mu prenočišče pripravili. Pa ga niso sprejeli, ker je bil namenjen v Jeruzalem. Ko sta to videla učenca Jakob in Janez, sta rekla: Gospod, ali hočeš, da rečeva, naj pride ogenj z neba in jih pokonča?

Toda obrnil se je in ju posvaril: "Ne vesta, kakšnega duha sta. Sin človekov ni prišel življenj uničevati, ampak reševati". — In odšli so v drugo vas.

Judje so ga o prazniku iskali in govorili: "Kje je?" In bilo je zavoljo njega veliko govorjenja med ljudmi. Nekateri so govorili: Dober je. Drugi pa so govorili: Ni, temveč ljudi zapeljuje. — Iz strahu pred Judi pa ni nihče o njem očitno govoril.

ŠE NEKOLIKO RAZLAGE

Tu smo torej na prelomu Jezusovega javnega delovanja. Dolgo smo bili z njim v Galileji, zdaj ga nahajamo do konca njegovega življenja v Judeji, to se pravi, v Jeruzalemu ali njegovi bližini. Za nekaj časa bo šel še tudi v Perejo, kraj onstran Jordana. Vendar ostane v tesnih stikih z Jeruzalemom in se spet vrne tja.

pogled nazaj je lepo kazal Galilejsko jezero in mesta ter vasi ob njem. Jezus se je nekje ustavil in obujal spomine na svoje delovanje tam doli. Nič kaj veselega ni bilo v teh spominih. Čeprav se je toliko trudil s poukom in čudeži, ljudi ni pridobil zase. Tír, Sidon, Sodoma so bila poganska mesta, pa bi gotovo delala pokoro, če bi bil Jezus pri njih delal čudeže, judovska mesta so pa ostala trdovratna. Toda za sedaj je Jezus po Očetovi volji le Judom oznanjeval božje kraljestvo, pa so si nakopali kazen namesto odrešenja.

MED "BRATTI" V NAZARETU

To že vemo, da so ti "bratje" le bližnji sorodniki. Spominjamo se, da so bili prišli nekoč v Kafarnaum k njemu in ga okregali, češ, kako čudno nastopa in se vede. Zdaj ga imajo spet med seboj, kar brž planejo po njem: Praznik je pred durmi, pojdi v Jeruzalem in tam se izkaži! Sami so se že odpravljali na pot, bo kar prav, če odide Jezus z njimi, morda se bo pa le "izkazal" in oni bodo kot sorodniki deležni njegove časti. Pa ni hotel iti z njimi, imel je vse drugačne načrte kot so mu jih sorodniki nasvetovali. "Bratje" bi mu bili zgolj v napotje.

VELIKI SPOMINSKI DNEVI

Šotorski praznik je bil v oktobru in je trajal kar teden dni. Spominjal je na 40 letno potovanje Judov iz Egipta, ko so morali v puščavi živeti v šotorih. Praznovali so ga zelo slovesno. Poleg molitve in darovanja v templju so bile tudi nekake ljudske veselice, godli so in peli. Ta praznik so smatrali za najbolj vesel od vseh v letu. Z njim je bila združena tudi zahvala za dobro letino.

Jezus se je torej nekaj dni po odhodu sorodnikov napotil za njimi, pa le v družbi svojih apostolov. Med potjo se je pripetil neljub dogodek v samarijski vasi. Samarijani niso hoteli imeti nič opravka z Judi, najmanj z onimi v Jeruzalemu. Zdaj naj pa prenoče "jeruzalemskega romarja"! Ne, tega pa ne! Brata Jakob in Janez pa kar brž vzrožita. No, saj jima je Jezus že poprej dal novo ime — gromovnika! Kar ogenj z nebes na tisto preklicano vas! Jezus jima je hitro ohladil hudo kri: Še vedno sta vsa posvetna . . .

Iz evangelijske zgodbe vidimo, da so ga v Jeruzalemu za praznik šotorov živo pričakovali. Mnenja o njem so bila močno razdeljena. Ljudstvo si je pa o njem le bolj šepetalo, preveč glasno si nihče ni upal nastopati v njegov prid. Vsi so vedeli, da so oblastniki proti njemu, bolj varno je, če se ne izpostavljaš zanj. . .

IZ POPOTNE TORBE

Dr. Ivan Mikula

HAREJEVI V TULLY SO ME SEZNANILI z družino Skočirjevo. Večjemu številu otrok odgovarja večje število akrov na njihovi sladkorni farmi. Gospodar Roman Skočir, doma iz Medine v gorških Brdih, je začel kot težak na trstiki pri drugih lastnikih, žena Danica je delala v bolnišnici. Trdo delo in skrbno štedenje sta omogočila družini lastno farmo v kraju Silky Oak. Tudi pri Skočirjevih so me ponovno gostoljubno sprejeli in Roman mi je povedal še o drugih rojakih, zlasti fantih, ki so razkropljeni po raznih farmah v bližnji in daljni okolici. Tako sem prišel v stike z Erikom Černjakom, ki je ponosen na to, da je bil mašni strežnik blagopokojnemu pisatelju Ksaverju Mešku na Selah pri Slovenjgradcu. Nadalje sem se v Silkwoodu seznanil z Leonom in Marico Vogrinčič in njunim sinčkom. Sešel sem se tudi z Janezom Zadnikom in sem ga tolažil v globoki njegovi žalosti ob vesti iz domovine, da mu je tam umrl oče. Svete maše za pokojnega se je udeležilo

zahteva vlažno in soparno tropično podnebje. Poleg mnogih, ki so mi šli na roko in mi nudili prevoz, naj omenim hotelirja Andrejčiča in ženo. Bilo je vroče in deževalo je, pa sem vendar ob večerih spoznal dosti rojakov: družine Verč, Korenčan, Vernik, Bregantič, Barba. Žal, kakor drugod, tako tudi v Cairnsu ni bilo mogoče obiskati vseh in sem jih moral odložiti na drugič. In ko spet pridem, bo spet moj voznik prijazen Lojz Majer, ki je doma iz Šmihela pri Žužemberku in je zdaj gradbeni podjetnik. Nedavno se je poročil z učiteljico Maureen. Prav iz srca jima voščim obilico sreče in božjega blagoslova v novi hiši, ki služi za vzorec moderne zgradbe pod tropičnim nebom.

Iz Cairnsa me je vozil skozi Mareebo v Dimbulah na Table Land Stanko Leben, čebelar in gradbenik v Mossmanu. Pogovarjala sva se o slovenski zimi, ki sva jo oba pred nekaj meseci doživljala v domovini. Pot se je vila skozi gosto džunglo, visoko nad cesto se drevje stika, da tvori temnozeleno gotske oboke. Kakor skozi živo katedralo božje narave drči vozilo, se pne navkreber, jemlje ovinke, hiti preko mostov. Na razglednem vrhu se ustavimo. Tam doli je Cairns in za njim morje. Na stebru pred seboj berem razdalje: do Canberre v zračni črti 1845 milj — nad 3000 km. . . Zares sem zašel daleč od Sydneya, svoje "ožje" avstralske domovine! Pa se vendar človeku še vsa ogromna Avstralija dozdeva preozka. . .

Dospemo v nov kraj: Dimbulah. Leži sredi razsežnih tobačnih farm. Gostoljuben dom sem našel pri družinici Ivana Lebna, gradbenega podjetnika, ki prav sedaj gradi Bowling Club poslopje in katoliško šolo-cerkve za to mesto. Tudi njegova lastna prelepa hiša služi za vzorec prijaznega doma. Tu smo imeli pevsko vajo in gledali barvane slike ter film, ki ga je bil v jeseni posnel v Sloveniji brat Stanko. Od tu sva z Ivanom prevozila vso bližjo okolico in vabila k službi božji. Imeli smo jo v majhni leseni cerkvi, ki jo bo pa kmalu nadomestila obširnejša in lepo zidana. Naša služba božja je bila s slovenskimi molitvami in pesmimi. Mnogi so potem priznavali, da je poteklo 10 do 15 let, odkar so zadnjič slišali slovensko molitev, pesem in pridigo pri službi božji. Bili so ginjeni. Radi bi imeli tudi slovenski misijon in prav tako njihov požrtvovalni župnik. Bomo videli. . .

Po službi božji v Tully, Qld.

lepo število rojakov. V nedeljo poprej smo seveda imeli še boljši obisk pri slovenski službi božji, ki smo jo bili dobro razglasili in organizirali.

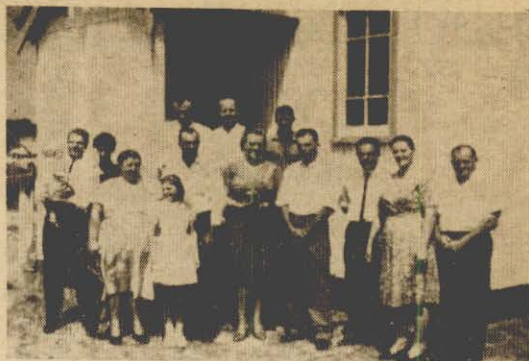
Naslednja postaja na mojem potovanju je bilo mesto Cairns. Stanoval sem v škofiji, zelo zračni in udobno zidani nadstropni hiši. Tako stavbo

Obiskal sem na domu več družin: Peter Pahor stanuje z ženo in 3 otroki v novem domu, ki si ga je zgradil ssam. Gustl Končina se je z družino naselil v tem kraju, enako Jaka Topovšek z ženo in 3 otroki. Na obsežni farmi živi družina Hugona Ghidella, ki se ji je pridružila z Goriškega še mati Marija Markovič. Pravi domač praznik je priredila družina Turkova. Povabili so več gostov. Gospodar mi je razložil in razkazal ves mnogostranski ustroj tobačne farme. Kdor želi informacij, naj se obrne name, sam pa bom raje ostal pri svojem kopitu kopitar. Užival sem tudi gostoljubnost Milana Strasbergerja in žene Anice, rojene Podgorelec, ki je bila poprej v Newcastlu. Zelo si prizadevata za procvit svoje polovice obsežne tobačne farme.

Milan me je odpeljal v Mareebo, kjer pa na žalost nisem dosegel Brezavščkovih, Vičičevih in Jožeta Kovačiča. Vesel sem pa bil srečanja s pridno naročnico MISLI Štefko Markuža, ki vodi Boarding House. Tam stanuje Ivan Boltar, ki je prijadral iz Solkana pred 40 leti. Zelo je pohvalil MISLI in zlasti spise Lucijana Mozetiča o Sveti gori, Barbani itd. Želi si še več popisov domačih krajev. Žal, obisk je moral biti kratek. Takoj nato je Milanov avto zdrvel proti Cairnsu.

Naslednji dan sva z Lojzom Majerjem obiskala Innisfail, kjer pa menda ni nobenega našega človeka.

Nazaj v Tully me je potegnil vlak. Spet sem se ustavil pri Harejevih. Tam me je prevzel Peter Palčič, ki pa ni podoben palčku, ampak vse bolj svojemu rojaku Martinu Krpanu. Povedel me je

Po službi božji v Dimbulah, Qld.

na ogromno ameriško farmo (42.000 akrov). Razlagal mi je, kako je pomagal farmo čisti z vso moderno mašinerijo. Nazorno mi je tudi razlagal svojo divjo gonjo za krokodili in divjimi prasci. Peter vam je pravi pionir teh pionirskih krajev.

x x x

Ko je moj vlak pihal proti Brisbaneu in pozneje proti Sydneyu, sem se na novo spomnil, kako so potožili rojaki: "Razni duhovniki so prihajali, najpogosteje italijanski, našega ni bilo. Zakaj ste nas pustili tako dolgo čakati?" Nič me ni bolel ta očitek, saj je krivda le na zunanjih okoliščinah, razmere so take. V srcu sem bil očitka rojakov vesel: spoznal sem, da sem bil dobrodošel in da sem še povabljen. . .

In sem molil: "Bog daj, da pride kmalu do novega svidenja!"

V OBJEMU NOVEGA LETA

I. Burnik

Nekaj dni le
dolgo traja nam življenje.
Nekaj tednov
tiplje nas brezupnost in mori.

Žalost in praznота in predanost
drugo z drugim se prepleta
novega v objemu leta.
Cilj pred nami: skrb in vera
mora biti v duhu mira
izhojena pot k ljubezni.

V tej kreposti revni, vdani,
bomo s sklenjenimi rokami
prisvojili si Boga!

Misli, January, 1965

MOJE KNJIGE

I. Burnik

Vse moje knjige,
drobne, uvele,
knjige debele,
ki jih ni prav veliko.

Kaj je z njimi?
"Strani obrnite,
berite, berite!"
vabijo poleti, pozimi.

Rad imam knjige.
Tako rad
kot sem imel (še otrok)
posušene dedkove fige.

HUDOURNIKOV LISKO

Fr. Sal. Finžgar

(Nadaljevanje)

Ilustriral Evgen Braidot

Na Brezje se je obljubil (ne Lisko!)

DVA DNI JE DEŽEVALO. In kako dežuje v gorah! Naravnost navzdol ne gre dež nikoli. Vetr in burja, podsončnik in jug ga vrtnčijo na vse plati, da gre vedno postrani, iz vetra. In ko se navleče še huda ura, tedaj grmi in treska, da se treseta gora in bajta.

Tretji dan so se zjutraj pasle megle po Kleku, ob Savi je ležal sivor, sonce je svetilo čisto belo, jug je pritiskal, da je Hudournika glava bolela.

"Nič prida ne bo z vremenom", je godrnjal, ko je pred Murko cepil drva. Tudi Lisko se je leno pretezal in zehal. Živali dobro čutijo bližajočo se nevihto. Hudourniku se je zdelo, da mu je Lisko pritrdil in dejal: "Nocoj bo še ropotalo." Imel je prav. Četudi se je ujasnilo, je bila vendar taka soparica, da se še muham ni ljubilo brenčati. Le obadi in brenclji so divje pritiskali na živino, da bi se še pred nevihto napili krvi.

Ko se je zvečerilo, se je ves Triglav zavil v črnjavo hudournih oblakov. Oglasilo se je mrmranje daljnega groma.

Prav takrat pa je prišel mimo Murke planinec. Zašel je bil sredi govejih in kozjih steza, da ni vedel ne kod ne kam. Lisko ga je leno obljajal in s tem poklical Hudournika iz bajte. Planinec je videl, da ga lovita noč in nevihta. Zato se je zatekel k Hudourniku in poprosil za vedrišče in prenočišče. Hudournik mu ni odbil prošnje.

"Kar noter, nocoj bo huda noč. Tesno imam, pa se bova že kako stisnila."

Tujec je vstopil, mu razložil, da se ukvarja z različnimi kupčijami in da mu gre dobro. Takoj je nekam bahavo še pristavil, da mu bo prenočišče pošteno plačal. Hudournik je spoznal, da njegov gostac ni trgovec, ampak le nekakšen gosposki mešetar. Zato mu je mirno odgovoril:

"No, no, nikar tako! Pri meni ni ne hotel in ne planinski dom. Popotnika sprejeti je pa naša krščanska dolžnost. Lejte, ravno prej sem bral v svetem pismu, še od Jurija Japlja je pisano

(najrajši imam to staro slovenščino), takle nauk. Sveti Pavel ga je podal v listu na Korint: Zdaj naj vaša obilnost njih potrebi pomaga, da postane enakost, kakor je pisano: Kdor je veliko nabral, ni imel več; in kdor malo, ni imel manj. — Ali se vam ne zdi to imenitno povedano?"

"S takimi stvarmi se ne ukvarjam. Moja vera je ta, da je tisočak več vreden kot petak. Vse drugo je neumnost."

"Kajpak, vsak po svoje. V vero Bog ne sili nikogar."

Nato je popotnemu zavrel čaja in mu postregel. Nočni gost je sedel ob oknu in gledal proti Triglavu, kjer se je začel utrinjati blisk za bliskom.

"Imenitno! To je razsvetljava!" se je popotni čutil bliskanju. Ker je bila že trda tema, je Hudournik dvignil svojo blazino s pograda in tujcu postlal na klopi, zase pa pregrnil slamo, ki je bila na dnu postelnjaka.

"Potrpeti boste morali. Gosposka postelja to ni. Boljša pa je kot pod milim nebom ali pod smrekom."

"Prav lepa hvala! Poplašam vas kakor v najboljšem hotelu", se je popotni spet razkoračil s svojo denarnostjo. Hudourniku je bilo to tako priskutno, da bi napuhneža najrajši postavil pod kap. Da bi se njegovega neslanega govorjenja čimprej iznebil, je svetoval: "Trudni ste. Tudi jaz sem ves dan žagal in cepil drva."

"Vi žagate in cepite drva? Uradnik — pa drvar! Za uradnika se vendar ne spodobi."

"Da, da! Marsikaj se na svetu ne spodobi. Tudi uradniki presneto dobro vemo, da je tisočak več kot petak. Toda za nas so tisočaki prebitansko v trdih pesteh. — Pa pustiva to. Vsak sam ve, kako in kaj. Svetujem vam, da leževa. Jaz bom še kratko pomolil, ne zamerite; tako sem vajen."

Popotni se mu je pomilovalno nasmehnil, prižgal debelo smotko in gledal skozi okno.

"Lahko noč!" mu je voščil Hudournik, ko je odmolil in mirno legel.

Lisko je tenko čutil, da se bliža huda noč. Zlezel je izpod ognjišča, previdno skočil na pograd in se zvil k gospodarjevim nogam. Strah ga je bilo.

Počasi se je zleknil tudi popotni. Toda ni minila ura, ko so hudourni oblaki priplavali nad Stol. In tedaj se je začelo. Bajta je dobesedno treptala od groma in treska; vihar je tulil, da so hreščala drevesa v gozdu. Bliski so goreli, da je bila komaj trenutek tema v bajti. Nazadnje je zarožljala še toča po strehi, v bližnjo smreko je usekala strela, da se je razmajala zemlja in je po bajti čudno zadisalo kakor po žveplu.

"Gospod, gospod!" je plašno prosil popotni.

Misli, January, 1965

"Kaj je?" se je odzval Hudournik.

"Strašno me je groza. Saj bo sodni dan. Moliva!"

"Jaz sem že", je odvrnil Hudournik in potegnil odejo čez glavo. Še in še je treščilo v bližnji gozd. Toda s točo se je jeza nevihte ohladila, grom se je oddaljeval, le piš vetra ni ponehal skoraj do jutra.

Mračno je še bilo zjutraj in dež je šel, ko je popotni že vstajal.

"Kam se vam mudi? Prezgodaj je in dež gre."

"Vso noč nisem zatisnil očesa. Na Brezje sem se obljubil, če pridem živ iz tega pekla."

"Prav, prav," mu je Hudournik pritrdil in se takoj ponudil, da mu skuha zajtrk.

"Ne, ni treba. Kar počivajte!"

S silno zadrego se je popotni oblekel, zadel nahrbtnik in kar skozi dež naglo odpetal v dolino. (Dalje pride.)

V NAROČJU

I. Burnik

*Tja in sem
lovita se trudni ti roki.
Meni v naročje polagaš
vso žuljevo dlan.*

*Kaj ti je, fant?
Glavo nagibaš,
rahlo naslanjaš jo ob ramo
na levo mi stran.*

*Lica so bleda . . .
Tvoja komaj še
slišna beseda pove:
"Oh, kako sem bolan!"*

DVOJE MNENJ O RAZMERAH V DOMOVINI

V KLICU TRIGAVA (OCT. 1964) piše neki "Zagorjan" o dobrem in slabem v domovini pod komunisti. Svojo razpravo zaključuje z naslednjimi trditvami:

"... eno izmed dejstev je to, da so Jugoslovani danes jako siromašen narod. Poglejmo nekaj primerjav:

Slovenski delavec na Jesenicah, v Trbovljah in drugih večjih slovenskih industrijskih središčih ni zaslužil dovolj, toda zaslužil je leta 1939 toliko, da je za svojo mezdo lahko nakupil toliko osnovnih življenjskih potrebščin kot njegov avstrijski ali laški tovariš.

Po uradnih jugoslovanskih statistikah industrijskih mezd in indeksov cen osnovnih življenjskih potrebščin moramo na žalost ugotoviti, da si danes delavec more kupiti za svojo mezdo na splošno manj kot polovico tega, kar lahko kupi laški ali avstrijski delavec. Kar pa se mesa in nekaterih drugih 'luksuznih' hranil tiče, je pa položaj (sodeč po Nedeljskem dnevniku) še slabši.

Tako pravijo statistike. Vem, da je precej resnice v izreku, da so tri vrste laži: laži, debele laži in statistike. Zato bi rad zvedel, če kdo misli, da so gornji zaključki morda krivični. Ne bi rad delal krivice, tudi komunistom ne". — S. Zagorjan.

DRUGO MNENJE je iz pisma naročnice uredniku MISLI. Nič zveze nima s prvim mnenjem,

le slučajno je prišlo na uredniško mizo skoraj prav tisti čas kot oktobrski Klic Triglava. Dopisnica se sklicuje na osebno poznanje razmer doma; dajmo ji besedo:

"Ni tako slabo doma kot se govori na splošno. Plače so v tovarni (vem samo za jeseniško) od 60.000 din dalje, vendar podrobnosti po kvalifikacijah mi niso znane. Knjigovodkinja ima 150.000 plače, to vem. Tudi ni res, da so samo komunistom dane možnosti za boljši in morda lažje pridobljeni vsakdanji kruh. Marsikdo se osebno prav nič ne udejstvuje v političnih stvareh, pač pa vestno izvršuje svojo službo, predvsem pošteno, četudi mu jeziček včasih malo ponagaja in rad pokritizira. Toda zdrava kritika je vedno dobra in se tudi sprejme. Veliko bi lahko napisala o šolanju najrevnejših otrok, štipendijah, sploh o možnostih pridobiti si znanje itd. Seveda je pa kakor povsod možnost večja v industrijskih krajih, kjer je v vseh pogledih življenje vse bolj razvito. V zakotnih krajih je vse težje. Toda bede in revščine vsaj kolikor je meni znano, v domovini ni — razen tam, kjer so si sami krivi (pijančevanje, nemoralno življenje itd). Mogoče obstoji tu in tam slučaj, da je kriva nemarnost odgovornih oseb, toda to je zelo redko in, če se tisti, ki je v potrebi in sili, znajde in pritisne na pravi gumb, tudi uspe preko tistih, ki zavirajo."

Z Vseh Vetrov

G. RUDA JURČEC je v Glasu Slov. Kult. Akcije zapisal lepo misel, ki se bere tako: "Ko je Trubar 1. 1551 izdal prvo slovensko knjigo, smo se (Slovenci) narodno rodili, in v Prešernovem Krstu pri Savici leta 1836 smo svojo narodno in človečansko misel krstili s krvjo ljubezni do vsega človeštva." — Ruda Jurčec je predsednik Sl. Kult. Akcije in v zadnjem času je postal posebno znan po svoji najnovejši knjigi SKOZI LUČI IN SEN-CE. Knjiga je povsod zbudila veliko zanimanje. Iz Toronta v Kanadi je že 31. oktobra nekdo pisal avtorju: "Te dni se v Torontu mnogo govori o Vas in Vaši knjigi. Skoraj vsa je že razprodana. Vsakdo, ki jo je kupil, je ponosen, da v emigraciji dobivamo tako literaturo . . ."

V ČRNOMLJU V BELI KRAJINI so imeli slovenski književniki svoj kongres, ki je bil po poročilu dnevnika Delo na zgledni višini. Kongres je ugotovil potrebo samostojnosti slovenske literature napram "jugoslovanski" in je sklenil, da bo začela izhajati neodvisna literarna revija, ki bo v rokah književnikov samih. Malo poprej se je vršil kongres vseh jugoslovanskih književnikov v Titogradu, pa so bili z njim Slovenci zelo nezadovoljni. Eden od njih je o njem izjavil: Ljubljana, Zagreb, Sarajevo in Skopje se zavedajo, da imajo poleg sebe še Beograd, dočim se Beograd ne zaveda, da ima poleg sebe tudi Ljubljano, Zagreb, Sarajevo in Skopje. Zaradi take atmosfere v Titogradu so Slovenci sklicali v Črnomelj svoj lastni kongres.

V BOLOGNI V ITALIJI so imeli v septembru II. mednarodni kongres krščanskih pisateljev. Prišlo jih je skupaj okoli 300 iz vsega sveta. Imeli so vrsto predavanj o vrednotah krščanstva in njihovi uporabnosti v literaturi. Poleg drugega je kongres ugotovil, da "se marksistični filozofiji ni posrečilo omajati trdnosti krščanskih idealov. Totalitarna država, ki hoče po marksistični dogmi vsiljevati socialno pravičnost, je doživela neuspeh. Prav sovjetski eksperiment je najboljši dokaz za to."

"PROCESIJA S PLESOM" — kako čudno bi se nam glasilo, če bi bilo tako napovedano na primer za praznik sv. Rešnjega Telesa! Recimo v Manlyju za Sydney. Toda na evharističnem kongresu v Bombayu je nastopilo na stotine "plesalcev" prav pred monštranco in prav s tem so se

Indijci izredno postavili. Pravijo, da je to samo en zgled, kako naj se uvaja domača indijska šega v liturgijo. Imajo še dosti drugega takega, kar bi se nam zdelo nespodobno za cerkev. Tako ravna, da bi katoliško bogoslužje (liturgija) bilo ljudem domače in ne imelo podoba tujstva. Tega se vsak narod nagonsko boji. Zato je sedaj misijonarjem naročeno, naj skušajo povsod v poganskih deželah uporabljati in pritegovati v bogoslužje kar mogoče domačih šeg in navad, če so količkej primerne za te vrste uporabo. Kar se tiče omenjenih indijskih "plesov", si kajpada ne smemo predstavljati nekaj takega, kot je naše vrtenje in skakanje na "zabavah s plesom". Njihovi plesi so simbolični nastopi v množicah, nekake žive slike, ki imajo globok pomen. V našem jeziku je beseda "ples" zanje kar neprimerna. Treba bi bilo reči "raj — rajanje", ali pa po koroško: rej. Na Koroškem poznajo "rej s štehvanjem", kar je tudi zelo drugačno kot naše "zabave s plesom".

MR. B. A. SANTAMARIA v Melbournu, znani javni delavec, ima veliko prijateljev, pa še dosti več nasprotnikov. Mnogi mislijo, da je njegovo neprestano opozarjanje na nevarnost komunizma le neko neprimerno mešanje vere in politike. Težko bi pa kdo pokazal, kaj je napačnega v njegovih besedah, ki so take: "Želim dočakati dneva, ko bo laboristična stranka v Avstraliji postala večinska stranka. Ključ do tega uspeha je: boj komunizmu! Jaz se ne strinjam s tistimi Avstralci, ki mislijo, da nam komunizem ni nevaren. Po moje je naša bodočnost odvisna od tega, kaj se bo zgodilo v Vietnamu. Če bodo tam zavezili prodiranje komunizma, nam ostane borbena možnost obstanka — pa samo borbena možnost". Če pa ne — — — ?

NAMESTNEGA POSTULATORJA za Slomškovo beatifikacijo je nedavno dobila tudi severna Amerika skupno s Kanado. Iz Rima je dobil to čast Rev. Jože Varga, prekmurski rojak, ki opravlja duhovniško službo v Clevelandu, Ohio. Njegova naloga je ista kot jo ima za Avstralijo p. Odilo Hajnšek: zbuhati zanimanje za Slomškovo zadevo, pozivljati rojake, naj se priporočajo božjemu služabniku Slomšku v dušnih in telesnih potrebah ter darujejo denarne prispevke v sklad za stroške pri delu za beatifikacijo.

O EKONOMIJI V KOMUNISTIČNI JUGO-SLAVIJI poroča v reviji NEWSWEEK Amerikaneec Blumfield, ki je bil tam na obisku. Pravi, da se je Jugoslavija od vseh komunističnih dežel v gospodarstvu najbolj oddaljila od marksizma. Iz vseh mogočih gospodarskih teorij je sprejela nekaj in tako ustvarila svoj sistem. Ta sistem je poln paradoksov (brezglavih zamisli). Največji paradoks je pa ta, da po vsem videzu jugoslovanski sistem doživlja uspehe. Menda največ zato, ker se mnogi jugoslovanski ekonomisti ravna po načelih kapitalistov, pravi Blumfield. Res je tudi on videl marsikaj v jugoslovanski ekonomiji, kar priča o zaostalosti dežele, vendar zaključuje: Bodočnost obeta mnogo. Jugoslavija ima dovolj naravnega bogastva in vse kaže, da bo po letu 1970 stopila med do viška razvite industrijske dežele na svetu. To kljub temu, da danes komaj kdo razume zapletenost javnega gospodarstva. Zato je tudi splošno zabavljanje postalo že zadeva vsakogar, ki ima čas. Tudi Tito in Kardelj sta na zborovanju komunistov ure in ure govorila o pamanjkljivosti gospodarskega sistema, ki sta ga sama ustvarila.

ITALIJANSKI PARLAMENT je dva tedna volil novčga predsednika in šele pri 21. glasovanju je uspel. Če bi izide glasovanja objavljali tako kot ob volitvi novega papeža, to bi bilo črnega dima v Rimu! Novi predsednik je socialist Saragat, ki nikakor ni mogel dobiti dovolj glasov, dokler mu jih niso dali — komunisti. Čeprav je Saragat hud protikomunist, nekomu so jih morali dati. Kak velik prijatelj komunistov tako ali tako ni kandidiral. Krščanski demokratje so sicer izgubili bitko za svojega kandidata, vendar so z izvolitvijo zadovoljni. Končno državni predsednik v Italiji ne pomeni veliko za vodstvo politike, to je v rokah ministrskega predsednika Moora, krščanskega demokrata. Le ob času političnih kriz pride državni predsednik do večje veljave in njegov vpliv lahko veliko pomeni.

PREDEN BO PETELIN ZAPEL v novoletnem jutru, bo Sukarno strl Malezijo, tako je bilo napovedano. Pa se je moral mož ugrizniti v jezik in petelini so peli v nestrti Maleziji kot vsako drugo jutro. Seveda se pa Sukarno ni tako hudo ugriznil v jezik, da bi ne mogel napovedati nov termin. Uničenje Malezije ostane njegov cilj, pa naj že pride na debelo ali na drobno. Čeprav malezijski petelini brezskrbno dalje pojo, pa diplomatje, državniki in vojaški krogi po svetu s skrbjo upirajo oči v Indonezijo in njenega Sukarna.

TUDI PERON, bivši mogočnjak v Argentini, je moral svojo besedo "nazaj vzeti", ko je iz Španije napovedoval, da bo pred novim letom spet v Argentini, ali vsaj nekje v njeni bližini. In res je prifrčal v Brazilijo, tam so pa dejali: Marš nazaj! Ves poteftan se je spet znašel v Španiji in celo Franco je zahteval, da mora Peron pozabiti na politiko. Vsaj zaenkrat se je vdal in obljubil. Sam pri sebi pa baje išče novih potov, ki bi ga privedla v Argentino, pa magari po še takih ovinkih. Ker ima v Argentini še veliko pristašev, se demokracija tam doli ne počuti prehudo varno.

LAURENCE SHORT, tajnik železarskih unij v Avstraliji, je eden najbolj vidnih nasprotnikov komunizma v tej deželi. Svoje tajniško mesto, ki je jako vplivno, drži že dolgo vrsto let. Pri letošnjih volitvah je spet premagal komunističnega kandidata z dvetretjinsko večino. Zanimivo je, da je bil Short v svojih mladih letih sam prepričan marksist in je sodeloval z komunisti. Že po svojem rojstvu je bil vržen med levičarje in je mislil, da je tam mesto zanj za vse življenje. Začel pa je uvidevati, da komunizem ne more biti rešitev ne za delavstvo ne za človeško družbo sploh, preveč je videl, kaj tiči za komunizmom. Stopil je na lastno pot in si s trdim delom in modrim postopanjem utrl pot do sedanjega vpliva.

SMRT UGLEDNEGA ROJAKA V SYDNEYU

V zgodnjih urah 4. jan. je ugasnilo zemeljsko življenje **g. Milivoju Lajovicu st.** ali Milku, kot se je sam podpisoval. Doživel je 78 let. Nekako pol leta je bolehal na notranjih organih in iskal olajšanja v bolnici in doma. Na srečanje s Sodnikom ga je pripravil p. Valerijan. Pogreb je bil po sv. maši zadušnici iz cerkve sv. Jožefa v Enfieldu v Rookwood pod vodstvom dr. Mikula in p. Valerijana. Udelizilo se ga je lepo število rojakov. Dne 6 januarja.

Rajni je bil rojen na Vačah pri Litiji. V šolah se je poleg drugega tudi muzikalično temeljito izobrazil. Rozneje je postal v Ljubljani zelo ugleden tovarnar, pod komunisti je izgubil vse in bil dolgo časa v ječi. Leta 1957 sta ga sinova Dušan in Milivoj povabila za seboj v Avstralijo, kamor je prišel z ženo, go. Marijo. Njej, sinovoma in vsem sorodnikom iskreno sožalje!

KOTIČEK NAŠIH MALIH

Dragi otroci!

Res se že dolgo nisem oglašila v Kotičku; ko pa ste vi tako pridno pisali. Sedaj le imejte prijetne počitnice.

Oni dan sem z Uršičevimi obiskala Balohove v hribih. Tončka že poznate, saj je z mamino pomočjo pisal za Kotiček. Danes bom pa jaz nekaj napisala o Tončku in njihovi farmi.

Tonček pravi, da bo farmar, ko bo velik. Hoče imeti polno krav in teličkov. Že sedaj je cel kmet. Kadar oče gre na delo, je on "bos" doma. Denar, ki ga dobi, lepo shrani za svojo bodočo farmo. Povabil nas je, naj ga pridemo obiskat. Tudi on mi je obljubil da pride pogledat našo šolo, ko pride v Melbourne. Pa sedaj nima časa, ker s prašiči je dosti dela in krompir je treba okopati. Pa recite, če Tonček ni že kmet in pol! Poleg marljivosti me je prijetno presenetil s svojo gladko slovenščino. Obljubil mi je, da se bo vpisal v dopisovalno šolo, da bo lahko sam pisal v naš Kotiček.

Tu vam pošiljam povestico o Zlatorogu.

Vsi ste že slišali o škrtatih in palčkih pod Triglavom, saj si Mirjam dopisuje z njimi. O vilah Rojenicah in o njihovem Zlatorogu pa še gotovo ne veste, ki so v davnih časih živeli na Triglavu. A sedaj jih ni več tam. Pa poslušajte, zakaj ne.

Na Triglavu so nekoč živele dobrodelne vile Rojenice. Visoko v gorah so imele krasen vrt, kjer so tudi pozimi cvetele rože. Čuval jih je Zlatorog s svojo čredo. Kot ime pove, je imel zlate roge, ki so se tako bleščali, da je vsak nezaželen po-

Mesarjev Johnny v Melbournu (Ivan Cankar bi mu rekel Janček) — kako je zrasel! Še malo, pa ne bo več "fleten". Ali ni škoda?

potnik moral zaviti nazaj v dolino. Če je bil Zlatorog ranjen, so iz njegove krvi zrastle čudovite triglavske rože. Zlatorog jih je pojedel in je bil v hipu zdrav. Če bi se slučajno komu posrečilo, da bi Zlatoroga tako zadel, da bi bil v hipu mrtev, bi ta postal lastnik zaklada, ki je ležal v gori Bogatin.

V dolini pod Triglavom je živel lovec, katerega so Rojenice imele pod varstvom, ker je zgođaj izgubil mater. On je imel dostop do vrta, kjer je nabiral rože za svoje dekle, Jerico. Nekoč se je nevoščljiva soseda Špela ponorčevala Jerici, češ da ji lovec prinaša samo rože namesto da bi ustrelil Zlatoroga in ji prinesel zaklad iz Bogatina. Lovec je to zvedel in je bil silno užaljen. Takoj se je napotil v gore z namenom, da bi ustrelil Zlatoroga. Rojenice so ga svarile, toda lovec je le streljal na Zlatoroga in ga samo ranil. Po ozkih strmih stezah ga je lovec sledil vedno višje med strme pečine. Na zelo nevarnem mestu je Zlatorog stopil pred lovca in njegovi zlati rogovci so se tako zasvetili, da se je lovca zavrtelo in je padel v globino. Valovi Soče so ga mrtvega prinesli mimo vasi.

Rojenice pa so takrat užaljene zapustile Triglav. Zlatorog je razril njihov vrt in sočne pašnike in od takrat se po Triglavu vidi samo kamenje.

Na koncu pošilja dobre želje za novo leto in lep pozdrav vsem, posebno pa Balohovim: Tončku, Gabrijelu in mali Micki. — Vaša Anica.

Iz slovenske šole v St. Albansu.

Na tretjo nedeljo v decembru smo zaključili šolsko leto. Vsi otroci niso mogli priti, ker so šli s starši v tovarne na božične parties. Tam jih je seveda čakal Father Christmas z darili. Otroci so dobili spričevala. Tudi p. Bazalij se je ustavil v šoli in dal otrokom podobice. To leto jebila večina otrok majhna in se niso mogli oglašati v Kotičku. Pač pa so se pridno učili brati in pisati. V bodočem šolskem letu bodo že lahko kaj več prispevali.

Hvaležni moramo biti tamkajšnjemu g. župniku in sestram, ki nam dajo na razpolago razred za naš pouk.

Lep pozdrav albanskim otrokom in njihovim staršem!

Anica Srnc in Marko Zitterschlager

Misli, January, 1965

NE SKUŠAJMO BITI PODOBNI ŠKOFU SHEENU!

KDO PA JE ŠKOF SHEEN? Tako se piše, ime mu je Fulton. Je pomožni škof pri kardinalu Spelmanu v New Yorku. Zelo znan je po vsem svetu po svojih nastopih na televiziji, svojih knjigah, ki jih piše in kar siplje na knjižni trg, zelo dobro ga pa pozna tudi ves misijonski svet. Je namreč predsednik vseh ameriških ustanov za širjenje vere med pogani.

Kako je mogoče, da bi kdo od nas bil podoben škofu Sheenu?

Škof Sheen ne naroča in ne bere slovenskih knjig! Lahko se javno zapiše in s pečatom potrdi, če je treba, da ni naročil Jurčeve knjige "Skozi luči in sence", ne Mauserjevih "Ljudi pod bičem", niti ne mohorskih knjig iz Celovca. Zares, tak je ta slavn škof Sheen!

Ker tudi premnogi naši rojaki tega niso storili, se človeku kar po pravici zdi, da skušajo biti podobni škofu Sheenu. . . Zares, taki so premnogi naši rojaki!

Ampak s tem ni rečeno, da škof Sheen knjig sploh ne mara. Prav nasprotno! Njegovo mnenje o knjigah je tako — in prav gotovo misli isto o slovenskih:

"Duševnost nam ni dana zato, da jo porinemo

v kot in pustimo, da jo pokrije rja. Knjige, ki jih beremo, ohranjajo našo duševnost svežo in delavno. Knjige je lahko dobiti in kakšne družabnice so! Dobra knjiga ostane dobra iz dneva v dan. Nič ne zameri, če jo odložimo. Ko jo spet vzamemo v roke, nam znova da iz sebe vse, kar ima. Vedno nam ostane prijateljica, pa naj bomo veseli ali žalostni. Knjiga nas povezuje z drugimi ljudmi in nam najde med njimi prijatelje. Dva, ki sta brala isto knjigo, sta se po njej zblížala.

"Duševno leni ljudje se za knjigo ne zmenijo. Prav tako ne za list ali revijo. Preletijo slike in morda smešnice, pa so opravili. Posebno kažejo duševno lenobo ljudje, ki ne marajo za zgodovino. Zdi se jim, da preteklost nima pomena. Važno je to, kar je danes. Zato love dnevne novice, le te jih zanimajo. Kaj je novega, kaj je najnovejše? Pa ne pomislijo da pozabiti preteklost pomeni toliko, kot izgubiti spomin. Ne moreš razumeti in prav oceniti sedanjosti, če si preteklost nalašč prikrivaš."

(To zadnjo opazko je škof Sheen nevede zapisal prav na račun Jurčeve knjige: SKOZI LUCI IN SENCE, pa tudi Mauserjeve: LJUDJE POD BIČEM.)

"SKOZI LUCI IN SENCE"

Prof. Lojze Ambrožič

PRED NEKAJ MESECI JE V ARGENTINI izšel prvi del avtobiografije g. Rude Jurčeca, ki je bil med drugim urednik Slovenca.

Človek, ki skoraj stalno živi med angleško govorečimi, je ob tem delu vesel in v zadregi obenem. Vesel in ponosen zato, ker najde konkreten primer bogastva in gibčnosti materinega jezika, v zadregi pa, ker čuti, kako v teku časa njegova slovenščina postaja okornejša in izrazno revnejša. Knjiga mu pomaga do globljega razumevanja slovenske narodne zavesti in odpora proti nemštvu, ko mu poda vpogled v zadnje zdihljaje avstro-ogrske monarhije na slovenskih tleh.

Bralec se čudi avtorjevi razgledanosti in duhovni širini. Poznanje slovenske, nemške in francoske literature — filozofske nič manj od leposlovne in politične — diha iz vsake strani. Osebnosti, o katerih je rod, ki je rasel med zadnjo vojno in po njej, le slišal, zažive pred nami ne v črnobelih barvah političnih in faksijskih gesel, pač pa kot resnični ljudje s svojimi vrlinami in

hibami. Ozadje tragedij, problemov, je prikazano v stvarni in trezno premišljeni obliki.

Knjiga je popolnoma prosta panegiričnega deklamiranja, ki smo ga že tako naveličani. Iz nje veje razumevanje, poštenje, nepristranost, ravnotežje v sodbah, skratka krščanska ljubezen, "ki ne misli hudega, se ne veseli krivice, veseli se pa resnice". Tu ni propagande, ni fanatizma, pač pa uravnovešeno gledanje globoko vernega in zelo inteligentnega kristjana na okolje, idejne tokove in osebnosti, ki so nanj vplivali in ga oblikovali. Sebi zaupajoča miselna prostost in odprtost, ki je ni strah, da bi jo stik z mislimi in pogledi drugih spodnesel, temveč ve, da jo bo le obogatil, razgibal in razširil.

Upam, da bo knjiga "Skozi luči in sence" našla čim več bralcev. Kdor hoče razumeti vrenje med katoliškimi Slovenci v dvajsetih letih, jo mora brati. In seveda z veseljem čakam na objavo drugega dela, v katerem bodo opisana od 1929 do 1945. —

"BOŽJA BESEDA", Toronto.

Iz Slovenske Duhovniške Pisarne N.S.W.

Tel. za p. Valerijana: FA 7044

Službe božje

Nedjelja 17. jan. (tretja v mesecu): **Leichhardt**,
sv. Jožef, ob 10:30.

Nedjelja 24. jan. (četrti v mesecu):
Sydney, t. St. Patrick, ob 10:30.
Villawood (Gurney St.) ob 10:15.

Nedjelja 31. jan. (PETA v mesecu): **Hamilton** ob
6. pop.
Leichhardt (Sv. Jožef) ob 10:30.

Nedjelja 7. febr. (prva v mesecu):
Blacktown ob 10:15
Croydon Park ob 10:30

Nedjelja 14. febr. (druga v mesecu):
Sydney (St. Patrick) ob 10:30
Wollongong (katedrala) ob 5.00 pop.

“Cerkve resno želi, da Kristusovi, verniki, ki so navzočni pri tej sveti skrivnosti — sveti maši — niso tam kot tujci in gledalci, ki ne znajo govoriti. Nasprotno! Obrede in molitve morajo dobro razumeti in pri svetem dejanju morajo čim bolj popolno in pobožno sodelovati. Božje besede jim morajo razsvetliti razum in Gospodovo Telo jih mora pri obhajilni mizi hraniti. Naj Gospoda zahvaljujejo s tem, da skupaj z duhovnikom darujejo Bogu brezmadežno žrtev. Naučijo naj se tudi darovati sami sebe. S Kristusom Srednikom naj se vedno bolj bližajo Bogu, ki bo končno vse v vsem.”

MOLITVENA ZVEZA ZA DOMOVINO

Težko je verjeti vernemu človeku, da ljubi starše, če zanje ne moli. Enako težko je verjeti, da ljubi domovino, če zanje ne moli. Velik pomen pred Bogom ima pa skupna molitev. Spet vabimo k molitvi za blagor domovine Slovenije v nedeljo 7. febr. ob 4.00 popoldne v znano kapelico v cerkvi sv. Frančiška v Paddingtonu. Tako vsako prvo nedeljo v mesecu skozi vse leto 1965. Pridite, molimo!

BOŽIČ 1964 V SYDNEYU

Farna dvorana ob cerkvi sv. Benedikta na Broadway je tudi letos služila za našo polnočnico. Vsi sedeži so se napolnili in nekateri so morali biti zadovoljni s stojišči. V dvorani je bilo okrog 600 rojakov. Obhajil pa je bilo sto štirideset. Polnočnico je opravil g. dr. Mikula, ki je tudi imel ganljivo pridigo. Mnogi so prvič prisostvovali maši, kjer se za berila in glasne molitve rabi naš slovenski jezik. Med mašo je prepeval sydneyški moški zbor “Škrjanček” pod vodstvom g. Ludvika Klakočerja. Fantje so peli občuteno in s fineso, da so nam vsem priklicali v spomin naše božiče v domovini. — Po polnočnici so rojaki zunaj pred dvorano vabili drug drugega na obiske o praznikih. Večina je bila v odličnem razpoloženju. Bog daj, da bi to božično razploženje ostalo med nami skozi vse leto. Kako bi bilo želeli, da bi vsako nedeljo v lepem številu prisostvovali sveti maši. Saj se polnočnica bistveno nič ne razlikuje od katerekoli druge svete maše. Iz ljubezni in hvaležnosti do božjega Deteta, ki se je za nas učlovečilo, smo se udeležili polnočnice. Prav ista hvaležnost zahteva, da božjemu Detetu vdano služimo vse leto, da mu damo vso ljubeznivo pozornost vsak čas posebno pa vsako nedeljo in zapovedan praznik in ne samo takrat, kadar se nam zljubi. Kdor ima pravo ljubezen do božjega Deteta, mu bo služil tudi takrat, kadar je to združeno z žrtvijo in odpovedjo. Življenje po veri brez žrtev je prazna beseda.

Res pa je, da so se številni rojaki udeležili polnočnice v najbližji katoliški cerkvi, kjer žive in so tam tudi opravili spoved in prejeli sveto obhajilo. Tem gre vse priznanje in pohvala. Naša želja je, da vsi postanete člani farnega občestva tam, kjer živite, ker le na ta način se boste lahko v polni meri udeleževali zakramentalnega krščanskega življenja. Vseeno pa smo veseli, če vas vidimo tudi pri slovenski maši od časa do časa. Če pa boste odvisni izključno od slovenske maše, boste pa nujno pogosto opuščali mašo, ker slovenskih duhovnikov ni dovolj, da bi bile slovenske maše po vsem Sydneyu in okolici vsako nedeljo.

K slovenskim mašam v Sydneyu je sedaj dodana še maša na peto nedeljo v mesecu pri sv. Jožefu v Leichhardt. — Vsem rojakom srečno novo leto!

P. Valerian

Vsako soboto zjutraj ob 9. bo tudi v letošnjem letu p. Valerijan na razpolaganje za slovensko spovedovanje v cerkvi sv. Frančiška v Paddingtonu. Na spovednici slovenski napis. Obhajilo skupno z drugimi verniki med mašo. — Za teščost pred sv. obhajilom se zdaj zahteva samo ena ura.

BOŽIČNO PISMO BRATOM IN SESTRAM V TUJINI...

Vsaka hiša je svetišče,
v kotu jaslice žare;
vsa družina na kolenih
moli božje Detece.

Tam v daljavi lepo petje —
Kuteževci, čuj, pojo,
kakor znajo samo oni
svojo ljubko pesmico:

"Teče, teče bistra voda,
bistra voda Donava;
po njej plava lepa barka,
lepa barka pisana.
V njej se pelje Mati božja,
v naročju nosi Jezusa,
ki Ga je nocoj rodila,
položila v jaslice..."

Sveta noč, o noč prelepa,
čudežno skrivnostna si:
domotožje silno vznbujaš,
k svojim vsak nocoj želi...

Sam klečim pred bornim hlevčkom,
moje misli pa hite
tja čez oceane širne,
kjer izseljenci žive.

Čuj, o božje Dete, prošnjo,
ki zdaj vre mi iz srca:
ti izroči jim pozdrave
in voščila naša vsa.

Kakor nekdanj v Betlehemu,
ko si se na svet podal:
daj jim mir in tisto srečo,
ki si jo pastirčkom dal..."

Podgraje pri Ilirski Bistrici.

Milan Grlj, župnik

AVSTRALSKI KATOLIČANI IN POLITIKA

(Iz dopisa v S.M. Herald)

Navada je, da po vsakih volitvah razočarani kandidatje in politični eksperti razpravljajo o tem, kako so katoličani "organizirano volili." Podpisani sem imel opravka s katoliškimi zadevami po vsej Avstraliji nad 50 let, pa bi res rad zvedel, kako je bil moj glas pri zadnjih volitvah "organiziran". Kdo ga je organiziral, kdaj in kje?

Resnica je, kajpada, da je vse govorjenje o organiziranih glasovih katoličanov prazna bajka. Katoličani se snidemo po veliki večini samo ob nedeljah pri maši in ob takih prilikah je družabnosti zelo malo. V vseh svojih letih nisem slišal s prižnice priporočila, kako naj glasujemo pri volitvah.

Preteklo nedeljo sem mislil na bajko o "organiziranem glasovanju katoličanov", ko sem po maši videl prihajati iz cerkve odlične predstavnike liberalne, laboristične in demokratske delav-

ske stranke. Kar se pa tiče velike večine udeležencev pri maši, pa moram na žalost reči, da jih vsa politika presneto malo briga. Če bi jim omenil na primer ime "Santamaria," bi mnogi mislili, da je to ime kekega dirkalnega konja v Melbourneu. Kdor bi hotel te ljudi organizirati, da bi volili vsi enako, bi si naložil strahotno nalogo. In kako bi to skušal doseči? Po kakem tiskanem listu? Ko pa vemo, da velika večina pogleda samo mastne napise nad članki in kvečjemu še športne novice.

Eno pa naši katoličani vedo in se po tem ravnaajo. S Komunizmom se ne moreš igrati, zato nagonsko odklanjajo tiste politike, ki ob vsaki priložnosti podpirajo "rdečo linijo" bodisi v domačih ali zunanjih zadevah. In še eno je: čisto naravno podpirajo tiste kandidate, ki so voljni glasovati za vsaj delno podpiranje privatnih vzgojnih zavodov, ki katoličanom toliko pomenijo. —
Dr. Frank McCann, (zdravnik.)

NEW SOUTH WALES

Sydney. — Moram povedati, kako smo "Škrjančki" na potu v Melbourne zdravili trebušni tifus. Pred odhodom nas je naš pevovodja živo opominjal, da se ne smemo spozabiti pri pijači. Jaz sem presodil, ta to velja za Melbourne, ne pa za pot tja dol. Imel sem pripravljeno steklenko "vodke." Ker nisem bil čisto na jasnem, kako je pevovodja mislil, sem si oskrbel oranžado in vanjo prilil vodke. Še preden sem si sam zaželel pijače, me je vprašal tovariš v avtu: Ti, ali imaš kaj pijače, tako sem žejen. Imam, sem rekel, in izvlekel oranžado. On je pa pogledal in vzdihnil: Oh, kaj čem s tem? Samo ko sem jo pogledal, imam že od nje trebušni tifus. Prav tako so zajamrali vsi drugi sopotniki. Drug za drugim so se grabili za trebuh. Meni so se smilili in pomislil sem, da je vodka prav dobra medicina zoper tifus. Segel sem po steklenki vodke in jim ponudil. Polna itak ni bila več, svojo nalogo je pa dobro opravila. Brž so vsi ozdraveli. Naj reče pevovodja, kar hoče, kako bi mogli fantje peti za koncert s trebušnim tifusom v sebi? Veseli in zdravi smo dospeli v Melbourne in tam so nas lepo sprejeli in nas pogostili, da smo bili kakor doma. Prav lepa jim hvala. Neradi smo se vrnili nazaj v Sydney, pa je moralo biti. Pohvaliti moram tudi melbournske Avsenike, ki so jo tako lepo rezali, da je prišla polnoč grozno prezgoda. Čestitke vsem in pozdrave vrlim Melbournčanom! — **Eden Škrjančkov.**

Sydney. — Čital sem v MISLIH o avtomobilski nezgodi, ki je pustila za seboj žalostno vdovo in tri sirote. Komu bi se me zganilo srce, da ne bi mislil na skromen dar nesrečnim v pomoč? Pa je bilo samo ime: Tomažič, naslova po nič. Priporočam, da ob takih prilikah pride v list tudi naslov, da človek lahko pošlje svoj dar. Prilagam svoj funt in prosim urednika, naj odpošlje na pravo mesto. Urednik me pozna, za javnost pa želim ostati **Neimenovan.**

Pripomba: Melbournčani so pobirali za družino Tomažič le med seboj, od drugod niso pričakovali, zato v MISLIH ni bilo naslova. Sem odpisal. — **Ur.**

Sydney. — Naš rojak Ludvik Šmuc, ki živi v Carramaru, je dobil iz domovine žalostno poročilo, da je nenadoma umrl tam njegov nečak Stanko Šmuc, komaj 23 let star. Živel je pri očetu v Medvodah kot edini sin in imel veliko veselje s planinstvom. Dne 6. nov. je odšel na izlet v Kamniško Bistrico in se je mislil najkasneje drugi dan vrniti. Ker se ni vrnil, so ga začeli iskati in in so našli mrtvega dne 9. novembra za nekim drevesom na Škutah. Kako je rajni izgubil življenje, je ostalo nepojasnjeno. Stricu Ludviku izrekamo iskreno sožalje. — **Urednik.**

Wollongong. — Kakor napovedano, smo imeli pri nas Miklavževanje prav na svetnikov god v nedeljo 6. decembra. Po sveti maši sta nas oba duhovnika, dr. Mikula in p. Jenko, spremljala v dvorano. Vsi, ki so bili pri službi božji, so prišli tudi na prireditev. Že sam začetek nas je razveselil, zakaj oglasili so se pevci društva DANICA. Izkazalo se je, da bomo kmalu tudi pri nas v Wollongongu imeli dober pevski zbor, ki bomo nanj ponosni. Potem so nastopali naši mladi, pogumno izvajali deklamacije in zapeli pesemce, toda tudi baleta ni manjkalo. V nadaljevanju smo videli igrico samomorilca, nakar je harmonikar zaigral dve domači. Iznenadilo nas je zvonjenje, ki je oznanjalo prihod Miklavža. Najprej sta se pripodila peklenščka, ki sta vzbudila v dvorani preplah. Toda ko se je potem prikazal Miklavž in začel deliti darila, je bilo spet vse dobro. Za zaključek prireditve je društvo DANICA priredilo za vse otroke zakusko in Miklavž je obljubil, da nas bo spet obiskal leta 1965. Vsem rojakom pošiljamo prav lep pozdrav. — **Viljem Fras.**

Glebe. — Želim se javno zahvaliti za dobro delo, ki mi ga je storil g. dr. Mikula. Poteklo je bilo mnogo let, odkar nisem bila pri spovedi. K maši sem rada hodila, če je bilo mogoče. Že dve leti sem bila bolna, pa sem odlašala operacijo zaradi družine. Končno je postalo tako hudo, da sem morala v bolnico. Bila sem tam komaj nekaj ur, ko me je obiskal g. dr. Mikula. Močno sem se ga razveselila. Želela sem opraviti spoved in zdaj sem jo res. Silno lahko mi je postalo pri srcu in nič

Misli, January, 1965

več se nisem bala operacije. Spoved ni olajšala bolečin pod nožem, dala mi je pa moč, da sem vse mirno prestala. Zdaj sem spet pri družini, hvala Bogu, vse je šlo po sreči. Premišljuje, zakaj tako odrivamo to veliko zadevo, ki se ji pravi spoved, ko je vendar tako velik dar božji. Zakaj čakati, da se šele tedaj omehčamo, ko nas duhovnik obišče v špitalu? Vse naše življenje bi bilo lažje in polno miru, če bi se spovedi tako ne ogibali. To zdaj čutim kot nikoli poprej in zato pišem te vrstice. Hvala g. Mikuli tudi za ponovni obisk v bolnici in enako p. Valerijanu! — **Rojakinja.**

VICTORIA

North Fitzroy. — Spoštovani p. urednik! Pošiljam dva funta, enega za naročnino v novem letu, enega za SKLAD. Če bi pa mislili v novem letu dvigniti naročnino, pa prosim, da mi sporočite in bom poslal povišek takoj. Povem samo toliko, da ne želim biti brez tega lista. In s tem, mislim, da sem povedal vse. Voščim prav srečno novo leto 1965. — **Franc Petelin.**

PRIPOMBA. — Ta mož pa res zna čudovito ob kratkem povedati vse! Čast mu! In je povedal svoj "vse", preden je odšel na njegov naslov KOLENDARČEK za 1965 s svojo stranjo 13 in naslednjimi. Ne, Franc, nič ne bom povišal naročnine, saj bo Tvoja beseda ganila marsikoga... Ur.

Glenroy. — Tudi ta Božič, ki je komaj za nami, se nam je s svojo polnočnico na prostem ob Baragovem domu v Kew dobro obnesel. Imeli smo lepo udeležbo. Je že tako, da dobra udeležba zmerom povzdigne prazniško svečanost. Pomenljiv je bil poudarek p. Odila pri pridigi, da je treba znati celo abecedo, ne se ustaviti pri A. Za katoličane je Božič kakor črka A v abecedi, toda ne smemo ostati pri tem. Verska abeceda se nadaljuje in teče skozi vse nedelje v letu, zmerom se božje Dete na novo rodi. Patrove besede so gotovo prodrle v mnoga srca. Jaz sem potem srečal neko Slovenko, ki je šele nekaj mesecev tukaj. Zaposlena je tako, da ob nedeljah ne more k maši. Pa mi je rekla, da se bo potrudila in dobila tako službo, da bo imela nedeljo prosto in bo vedno prišla k slovenski maši. Naj omenim še obe zabavi na Silvestrov večer. V St. Albansu so igrali slovenski fantje pod imenom BLED. Zelo so se že izpopolnili. Zdi se mi, da slovensko zabavo najbolj poživijo muzikantje, če igrajo domačo, godbo. In to godbeniki pri BLEDU lepo znajo. Prepričan sem, da bo kmalu samo beseda BLED zadostovala, da bo na vsaki zabavi od strani rojakov udeležba velika. — Pozdravlja vse rojake **Mirko Cuderman.**

SOUTH AUSTRALIA

Andamooka. — Oglašam se, da rojakom v vhodnih delih širne Avstralije pošljem nekaj naše ga sonca. Nemalo je tukaj dni, ko toplomer poskoči na 120 stopinj. Kar nas je "ta suhih", že nekako prenašamo to nadlogo, pa tudi debeli vztrajajo in vsi skupaj garamo v potu svojih obrazov za vsakdanji kruh. — Ugibam, kako ste praznovali Miklavža v Sydneyu in tam okoli. Povedati imam, da so andamookške Slovenke za Miklavževanje pred vso tukajšnjo publiko zadele balin. Z vso življenjsko silo so enodušno zapele štiri slovenske božične pesmi. Nato so nastopile v skupnem zboru z Nemkami, od Avstralk si je pa le ena upala mednje. Največ občudovanja in aplavza so pa bili deležni slovenski otroci v lepih narodnih nošah, v katere so jih pridne mamice oblekle prav za to priliko v veselje nam in njim. Za prijeten večer se imamo zahvaliti predvsem učitelju Robertu, ki nesebično in s krščansko ljubeznijo vabi in spodbuja, bodri in pomaga, kjer le more. Upam, da se bomo ob drugi podobni priliki ojunčili tudi moški. Saj kjer je naša pesem, tam smo mi, med nami pa praznik. Prav lepe pozdrave vsem, posebno tistim, ki se hladite ob Pacifiku in čakate boljših časov za povratek. Vsem polno sreče v novem letu! — **Opalfieldar I.L.**

QUEENSLAND

Brisbane. — Naše društvo se malo oglašča. Morda si že marsikje mislijo, da smo v društvenem smislu v Brisbane popolnoma propadli, pa ni tako. Naše društvo ima veliko članov, pridno dela, združuje, in napreduje kot povsod po drugih krajih. 23. januarja tega leta bo društvo proslavilo desetletnico svojega obstoja, obenem bo ta njen 89. "Družabni Večer". Tako vidite, da smo še skupaj. V upravnem in nadzornem odboru delujejo: Henrik Vujica, ga. Kristina Vujica, ga. Kristina Plut, ga. Gizela Vuga in zdolaj podpisani. Ostali odborniki so: ga. Frida Celin, Jože Sirk, Stanko Avčin in Barry Wogandt. Lepe pozdrave in veliko uspeha v novem letu vsem slovenskim društvom v Avstraliji želi — **Stanko Sivec.**

MOHORSKE KNJIGE IZ CELOVCA

Dospele so. Več o njih in o razpečevanju najdete na notranji strani ovitka spredaj. Pridno se gajte po njih!

AKCIJA ZA SLOV. DOM

OB KONCU LETA NAVADNO POLAGAMO RAČUNE, zato bom skušal nakratko opisati finančno stanje in uspehe naše Akcije v preteklem letu.

Mislim, da smo lahko ponosni. Na dan 18. julija 1964 je bila naša Akcija uradno ustanovljena kot samostojna veja SDS. V tem kratkem času je priredila štiri zabave in novoletno loterijo. Uspen loterije bi lahko bil večji, pa nam ni uspelo prodati vseh 2,000 srečk, le 1536 smo jih mogli oddati. Za tako velik podvig bi Akcija morala imeti več delovnih članov, ki se ne ustrašijo dela in žrtv. Brez žrtv ni uspeha.

Kljub temu je bilo naše Silvestrovanje dosti uspešno. Tako prijetne družabnosti v Sydneyu že dolgo nismo imeli. Dvorana je bila polna veselja,

petja in plesa. Nobenih neprijetnosti ni bilo. Vsem najlepša hvala!

Pri loteriji nam v Sydneyu in okolici sreča ni bila posebno naklonjena. Glavni dobitnik, televizijski aparat v vrednosti £147, je odražal v Melbournu v roke vsem poznanega p. Odila. (Čestitam, dragi pater, in upam, da boste drugič kupili še več srečk, vsaj toliko, kot je televizor vreden . . .)

Čisti dobiček srečolova znaša £208-12-2. Vsem spodaj navedenim srečnežem, ki ste zadeli dobitke, čestitamo. Drugim, ki nismo nič zadeli, pa tudi ni nič žal, saj je naš denar šel za dobro stvar. Skupni dohodek od darov, zabav in srečolova znaša **ob koncu leta lepo vsoto £1017-0-9**. Za delo petih mesecev uspeh ni slab, se nam zdi.

Uspeh je viden, zahvala gre sodelujočim in vsem, ki ste Akcijo kakorkoli podprli. Dali ste nam vero v bodočnost in rast naše akcije. Uverili ste nas, da smo na pravi poti. Upanje imamo, da bomo v letu 1965 vsoto vsaj podvojili. Takoj pojdemo na novo delo! — Za odbor: **Rudi Brežnik**.

Nadaljnji prispevki: £10-0-0 Slovenska Karitas; £5-0-0: A. Poršek, I. Goričanec, S. Petkovšek, J. Bavčar, S. Fabian, T. Konda; £3-0-0: E. Fretze, V.M., družina Logar; £2-10-0: zbirka pri Miklavževanju; £2-0-0: M. Merlak, I. Ostroško; £1-0-0: M. Vindiš, V. Menart, M. Pajmon, druž. Pirjevec; šil. 10: R. Bernes; šil. 5: Neimenovan.

SLOVENE ASSOCIATION SYDNEY

AKCIJA ZA DOM

RESULTS OF THE GUESSING COMPETITION

drawn on 31st December, 1964

- 1st prize — G.E. 23" T.V. set — Ticket No. 0647, Rev. O. Hajnšek
- 2nd prize — HELVETIA Zig-Zag Sewing Machine — Ticket No. 0986 — C. Lothrop.
- 3rd prize — "Sunbeam" Automatic Iron — Ticket No. 2092 — A. Kern.
- 4th prize — "Top 60" Electric Shaver — Ticket No. 1318, M. Plesničar.
- 5th prize — "Top 60" Electric Shaver — Ticket No. 0384, P. Dolšek.
- 6th prize — £4.4.0 Perm. At Salon "Vida" Ticket No. 0182. M. Ardas.
- 7th prize — Electric lapm Ticket No. 0816, R. Krušvar.
- 8th prize — PYREX SET — Ticket No. 2207, R. Kučan.

- 9th prize — 18 piece TEA SET — Ticket No. 0488, O. Ceglar.
- 10 prize — Coffee grainder, Ticket No. 2415, L. Šmuc.
- 11th prize — Towels, Ticket No. 2358, G. Valenčič.
- 12th prize — 1 Doz. Coat hanger, Ticket No. 1331, A. Brežnik.
- 13th prize — Water set, Ticket No. 0479, J. Cetin.
- 14th prize — Madona vase, Ticket No. 1017, Slomšek School — Sydney.
- 15th prize — Set of egg cups, Ticket No. 2199, B. Ceglar.
- 16th — prize — THERMOMETER, Ticket No. 2229, J. Brežnik.
- 17th prize — Kero Lapm, Ticket No. 0951, T. Možina.
- 18th prize — ASHTRAY, Ticket No. 2210, L. Dubravič.
- 19th prize — Doll, Ticket No. 2421, Franulovich.
- 20th prize — Box of "Black Magic Chocolate, Ticket No. 0315, I. Erlikar.

K O Z J A K

(s str. 9)

Molitve so donele iz cerkve, da bi Mati božja izprosila od Boga srečno brambo in rešitev pred strahovitim sovražnikom. Pred oltarjem so kleče molili menihi, sivolasi možje, glasno so jih spremljala grla vse verne množice v cerkvi.

Okoli in okoli po planjavi so divjali Turki. Eni so vlačili zvezane ujetnike s seboj, eni so se zbirali v čete, da bi navalili na kristjane. Pač je moralo bridko zajedati ubogemu ljudstvu v srce, ko je videlo, kako so hiše in poslopja, v katerih so se rodili otroci, zdaj naglo zgorele, zažgane po vragovi roki. Pač je nekatera slovenska pest tesneje v pravični jezi stisnila svoje orožje, z željo, da bi ji moči bilo maščevati se nad vragom za toliko hudo.

V majhnih krdelih pritisnejo zdaj Turki na tabor. Ali kmetje niso branili le sebe in svojo domovino, branili so tudi svojo vero, svoje žene in otroke. Vedeli so, da jim milosti ni pričakovati, ampak da so sužnji brz ko se vdajo. Zato so se branili za slabim zidom in s slabim orožjem proti neštevilnemu dobro oboroženemu sovražniku s tako hrabrostjo, kakršne bi morda današnji dan zaman iskal med nami, njihovimo vnuki.

Nekateri Turek se je zvrnil, ko ga je zadel trd, težak kamen, odkrhnjen od zida; ali tudi marsikateri Slovenec je padel zadet s puščico iz turškega loka. Zmerom bliže in bliže se pomikajo Turki; kamenje, ki se je usipalo nanje kakor toča, jih ni moglo zavreti.

In ko se je sonce nagnilo že blizu gor, so bili strahoviti vragi pred zidom. Zmerom več in več jih je prihajalo. Že so najpogumnejši plezali po zidu in prislanjali tramove. Iz oči v oči, s pestjo proti pesti se spopadejo. Zunaj so se bližale krive sablje, izza zida pa so prosti možaki vihteli različno orožje. Eni so z drogom merili Turkom črepinje, eni so s cerkveno, v sili odtrgano desko, suvali vraga raz zid; tam je zopet velik, močan mladenič sukal težak okovan svečnik z oltarja, da je nekaterega nevernika za vselej minilo poželenje, hoditi ropat v naše dežele. En sam mož je bil, ki je imel bojno orožje, ki je bil izurjen v boju. Bil je Janez z Mačerolca, edini plemenitaš, ki je bil ostal pri menihih in kmetih. Ta je učil, kako in kje naj se bižejo, ter krepko pomagal okoli in okoli, kjer je bila sila največja. On je bil, ki je prigoval osla-

belim, naj ne odnehajo. "Kmalu bo noč tu, potem se oddahnemo," tako jih je tolažil.

Na severni strani tik obzidja je stala lipa. Na deblu je visela že od nekdaj podoba Matere božje; zadaj za podobo v votlem deblu pa so se bili zaredili sršeni. Predrznemu janičarju je palo v glavo, da bi se dalo z drevesa narediti veliko škode stiskanim kristjanom. Spleza tedaj med veje in res je njegova strela zadela nekaterega borivca za zidom. Janičarju je plezalo na pomoč še veliko drugih pajdašev. Kmetje se jamejo razmikati, že so Turki viseli na zidu, že je samo še Janez Mačerol z majhnim krdelom neustrahljivih mož težko branil to stran, ko pošlje Bog za zdaj drugega, sicer majhnega, vendar hudega pomočnika. Turek je bil brcnil podobo Matere božje z drevesa in tako razdražil žival v drevesu. Naglo so prihrumeli sršeni iz dupla, vse rumeno jih je bilo okrog, in jeli so pikati Turke pod drevesom. Ko so kmetje to videli, jim zraste srce in Turki, ki so se imeli braniti zoper kmečko orožje in razdražene sršene, so se morali umekniti in otepati zabuhle obraze pred sitno, jezno živaljo.

Sonce se zakrije. Mrak nastopi. Turki se utabore na griču pred cerkvijo. Videlo se je, da ne mislijo pustiti ubogih ljudi. Ti pa so bili za zdaj oteti, ali imeli so živeža komaj za to noč, vode celo nič, kajti največ jih je bil pripodil Turek s travnika, da niso mogli ničesar vzeti s seboj. Kaj bo jutri? Kaj to noč, ako Turki napadejo obzidje?

Črna noč se je raztegnila nad ubogo potrto kranjsko deželo. Ne ene zvezdice ni bilo na nebu, vse so bili zakrili gosti oblaki, kakor bi ne hotele gledati obupa in žalostnega stanu slovenskih prebivalcev.

Vendar noč ni bila temna. Turki so bili zažgali veliko kresov. Okoli in okoli, kamor se je človek ozrl, ni videl drugega ko ogenj, gost, svetel dim, ki se je počasi valil proti nebu. Tam so s plamenom gorele lesene, s slamo krite kmečke koče: cele vasi v ognju in nobene roke, ki bi gasila, kajti pobegnil je vsak ali v kamnati gospodov grad ali v cerkev, da bi si otel življenje.

Turki so po planicah razpeli svoje šotore, da bi ob zori zopet ropali, klali in vezali ujetnike. Dvojno vpitje se je razlegalo po zemlji in donejo proti nebeškim oblakom. Prvo bil divji krik ljutega Turka, ki je svojo krivo sabljo čedil krščanske krvi in komaj čakal jutra, da bi jo na novo prelival. Drugi krik je bila žalostna, mila molitev tlačnega, zapuščenega Slovenca, ki morda ni tolikanj prosil Boga sam zase kakor za svoje otroke, da bi jim Bog ohranil staro domovino in staro zveličavno veri.

(Dalje)

Z Vseh Vetrov

DA BODO TISOČ SMRTI povzročile v državi NSW prometne nesreče v letu 1964, se je bilo bati že pred meseci. V resnici jih je bilo še več — 1009. Število od leta do leta narašča. Zaman ugibajo, kako ga znižati. Nič tolažbe ni v dejstvu, da je bilo na cestah v Združenih državah Amerike v istem letu kar 48.000 takih smrti. Primerjava naj izpade tako ali tako, problem je silno resen tu in tam. Kako naj se reši? Za nas Slovence je pa vendar na mestu vzdih: Hvala Bogu, v številu 1009 za NSW svojega rojaka nismo opazili. Žal, to ne velja za vse Avstralijo. Verjetno tudi za Ameriko ne, ps poročil nimamo. Nam pa bodi tudi leto 1965 tako naklonjeno in mi samim sebi — s primerno previdnostjo na javnih cestah!

SOSEDA INDONEZIJA je tik po novem letu razburkala svet — in Avstralijo prav posebno — s svojim izstopom iz UN — organizacije Združenih Narodov. Njen predsednik, prosluli Sukarno, je izgubil zadnjo kapljico razsodnosti, ko je Malezija dobila mesto v varnostnem svetu — UN Security Council. On jo hoče uničiti, UN ji pa da tako odlikovanje! Sukarnu je to neznosno, zato proč od Združenih Narodov! Videti je, da je vse prigovarjanje vplivnih članic ZN zaman, Sukarno se noče premisliti, vztraja pri sklepu. Prav tako vztraja pri sklepu, da je treba Malezijo "streti", zbrisati s površja zemlje. Avstralija je skupno z Anglijo zavezana, da obstoj Malezije brani z diplomacijo in orožjem, če treba. Ni prijetno imeti za sosedo tako deželo, kot je Indonezija pod Sukarnom . . .

RDEČA KITAJSKA je menda edina država na svetu, ki je že javno zaploskala Indoneziji na njen izstop iz UN. Drugega ni bilo pričakovati. Ko sama ne more postati članica, zakaj bi ne bila vesela, če kdo izstopi? Posebno še, ko izstopa Indonezija, bližnja sosedu in zraven enako bojovita kot Kina pod rdečo vlado. Obema je Malezija enako v napotje, poleg nje Kitajski še Južni Vietnam in nekaj sosednih dežel, v katere komunizem kljub vsem nasprotnim naporom Amerike počasi prodira. Utegne priti do tega, da bosta rdeča Kitajska in rdečkasta Indonezija organizirali lastne "Združene Narode na Vzhodu" — čudno toplo še lahko postane v Avstraliji . . . Pa za zdaj je to samo še pomislek, nikakor ne "alarm". Opomin, da nikar ne živimo tja v en dan.

PREDSEDNIK JOHNSON je v svojem novoletnem govoru prijazno pomežiknil v smeri sov-

jetske Rusije. Upa, da se bosta Amerika in Sovjetija kar prijateljsko zblížali. Da bo to bolj gotovo, naj pridejo sovjetski velikaši na obisk v Ameriko, da jo od blizu spoznajo in zapišejo v srce. Da ne misli s svojimi besedami omalovaževati komunizem kot tak, je pokazal s tem, da je po komunistih drugod, zlasti v Aziji, dosti krepko zamahnil. Sodil je, da v Moskvi ne bo zamere, ko ima Sovjetija rdečo Kitajsko tako hudo v želodcu. Pa se je urezal. Moskva mu je vrnila s pripombo: Nam se laska, naše tovariše drugod po svetu pa s kladivom bije!

"NIN" V BEOGRADU je najbolj razširjen tednik. Njegovo ime je okrajšava iz: Nedeljne Informativne Novine. Urednik je v preteklem letu objavil svoj intervju z Bakaričem, predsednikom partije in članom politbiroja republike Hrvatske. Šlo je za vprašanje, kako blizu so si poedine narodnosti v današnji Jugoslaviji in kako jih še bolj zblížati. Bakarić se je bolj lovil in izvijal kot podajal jasne smernice. Dovolj jassen je pa bil, ko je dobil vprašanje: Kaj rečete na to: Plače se višajo s hitrostjo stopnic, cene pa s hitrostjo dvigala? — Bakarićevo mnenje: Nizke plače so v precejšnji meri posledek nepotrebnega kopičenja ljudi v tovarnah, iz česar izvira srednjevrstna storilnost dela in nepristojnost. Na nekaterih mestih se ohranjajo nekompetentne osebnosti iz sentimentalnih razlogov. To je velika nevarnost. Da se ji izognemo, bi kazalo spremeniti sistem vodstva v podjetjih, tovarnah in tudi v političnih organizacijah. Zlasti je potreba reforma uprave, kajti važne probleme često rešuje pomožno pisarniško osebje pri škodolici turške kave. Tako se tudi dogaja, da probleme, ki bi jih morali rešiti takoj, zavlačujejo v dolga leta.

DECEMBRSKA KRIŽANKA REŠENA

Vodoravno: 1 satelit — 7 MISLI — 11 odat — 12 CO — 13 on — 14 OM — 15 madež — 16 raj — 18 Ave — 19 er — 20 pot — 21 kn — 22 ran — 24 lan 25 krila — 28 in — 29 A(nton) A(škerc) — 30 to — 32 ocet — 33 storž — 34 oropana.

Navpično: 1 som — 2 Ada — 3 teden — 4 eter — 5 I(van) C(ankar) — 6 Toronto — 7 moj — 8 in — 9 lov — 10 ime — 17 at — 18 Anica — 20 pa — 21 krop — 22 ris — 23 Ant — 24 laž — 26 len — 27 ata — 29 ar — 31 or.

Rešitev poslala: Franc Koren in Jože Grilj.

Misli, January, 1965

NADALJNI DAROVI ZA SKLAD

(Do 6. januarja)

£ 3-0-0: Anton Žitnik, Jože Čuješ;

£ 2-0-0: Zora Pace, Anton Lečnik, Tomaž Možina, Fr. Valenčič, Julka Germek;

£ 1-0-0: Jože Grilj, Ivan Ostraško, Stefan Kočar, Slavko Fabian, Stanko Tomšič, Silvo Lampe, Jože Kenda, Anton Gustinčič, Otmar Raner, Jože Plut, Luka Schatter, Franc Plesničar, Franc Petelin;

£ 0-15-0: Franc Salamon;

£ 0-10-0: Albina Konrad, Ivanka Stančič, Jožef Rakušček, Pavla Bernetič, Miro Novak, Fr. Bregantič.

Iskrena hvala — tudi v novem letu se bomo morali zelo potegovati za darove v SKLAD. Ne gre drugače. Iskreno se priporočamo in že danes zahvaljujemo.

Drugi darovi

JUBILEJNI DAR SLOV. KULT. AKCIJI:
Stanko Suterič £ 10-0-0.

ZA KOROTAN, akademski dom na Dunaju:

Dušan Lajovic £25, Neimenovan v Adelaidi £10-0-0, Cvetko Falež in Anton Požar po £5, Tomaž Možina £2, Anton Žitnik £1-10-0.

Tako je zdaj za peti stotak zbranega £54-0-0. Odposlal bom, kadar bo stotak CEL. Naj bo za deva vsem priporočena!

ZA MISIJONARJA P. PODERŽAJA: £ 10-0-0 P. Bernard; £ 5-0-0: Zora Pace in Neimenovan; £ 2-0-0: Fr. Valenčič, £ 1-0-0: Janez Burgar, Neim., Maria Zai, ga. Sinigoj, Ivan Mlakar, Marija Stok; 10 šil. Franc Danev. Tudi misijonarju odpošljem, ko se bo nabralo vsaj pol stotaka. Upajmo, da kmalu. Bog daj!

Z B O R N I K Svobodne Slovenije

Verjetno bo dospel iz Argentine pred izidom februarskih MISLI. Bo še večji kot preteklo leto. Cena mu bo 30 šilingov in dva šil. za poštnino. Naročila sprejemamo že zdaj. Seveda pri MISLIH. Oglasite se takoj!

TRETJA PLOŠČA ZBORA "TRIGLAV"

Je izšla v Melbournu sredi septembra

V s e b i n a :

Štev. I. — Plesna glasba — Ko dan se zaznava — Tam na vrtni gredi — Čutje me, čutje — Mornar — Tirolska polka.

Štev. II. — Zborevske pesmi — Slovenija goriška svita — Zabja svatba — Kako srčno sva se ljubila — Stoji, stoji Ljubljana — Spet na vasi.

Cena plošči je £ 2-0-0

Lahko dobite še tudi prvo in drugo ploščo

Cena ista

V prodaji jih imajo: P. Bazilij v Kew, uredništvo Slov. Vestnika in Vlado Trampus 17 Birchwood Ave., Fawkner, VIC.

V Sydneyu: p. Valerijan Jenko,

66 Gordon St. Paddington.

Za nakup se priporoča zbor TRIGLAV.

DARILNE POŠILJKE

živil in tehničnih predmetov (bicikle, motocikle, mopede, radijske in televizijske aparate, frižiderje itd.)

ZA SVOJCE V DOMOVINI

pošilja trdka

Stanislav Frank

CITRUS AGENCY

74 ROSEWATER TERRACE

OTTOWAY, S.A.

Telefon: 4 2777

Telefon: 4 2777

SOLIDNOST — POPOLNO JAMSTVO

— BRZINA —

SO ZNAČILNOSTI NAŠEGA POSLOVANJA

Dr. J. KOCE

37 HEIDELBERG RD., CLIFTON HILL, MELBOURNE, VIC.

Tel. 48-6759

1. ČE HOČETE ZAJAMCENO, SOLIDNO IN HITRO POSTREZBO GLEDE DARILNIH POŠILJK Z ŽIVILI, ZDRAVILI IN TEHNIČNIMI PREDMETI (RADIO APARATI, MOTORNI KOLESI, BICIKLI ITD.)
2. ČE HOČETE DOBITI SEMKAJ SVOJO ZAROČENKO, SORODNIKA ITD. POVDARJAMO, DA IMA DR. KOCE PO TUKAJSNJIH ZAKONSKIH PREDPISIH PRAVICO DAJATI INFORMACIJE GLEDE VPOKLICA OSEB V AVSTRALIJO.
3. ČE HOČETE PRAVILNE PREVODE SPRICEVAL, DELAVSKIH KNJIZIC, PO-OBLASTIL, TESTAMENTOV ITD. PRODAJAMO SLOVARJE IN VADNICE ANG-LESKEGA JEZIKA.

Zastopnik za N.S.W. Mr. R. OLIP, 65 Moneur St., Woollahra, N.S.W.
Tel. 32-4806

Zastopnik za Viktorijo. Mr. J. VAH, 2 Kodre Str., St. Albans, Vic.
Tel. 65-9378

PHOTO STUDIO

NIKOLITCH

3rd Floor, 108 Gertrude Street
Fitzroy, N. 6, Melbourne, Vic.

Se priporoča rojakom za naročanje
fotografij vseh vrst:

DRUZINSKE ALBUME — POROKE —
OTROKE — PORTRETE — ŠPORTNE
SKUPINE — FOTOKOPIJE.

Nevestam posojam poročne obleke
po nizki ceni

Telefon JA 5978

